

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ: Σ.Ε.Υ.Π
ΤΜΗΜΑ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ: "ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ"

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Του Σπουδαστού: ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΝΟΥ

ΧΗΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

(Υπογραφή).....
Δα: ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- 1).....
2).....
3).....

Πτυχιακή Εργασία για την λήψη του Πτυχίου
Νοσηλευτικής

ΠΑΤΡΑ 25.9.1990

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

2288

ΓΙΝΕ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ
ΤΩΡΑ

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ

"Αφιερώνω την πτωχή μου εργασία στις αξιόλογες Καθηγήτριες μου Δίδες: "ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ και ΚΥΡΙΑΚΗ ΝΑΝΟΥ" με ανεκτίμητο Σεβασμό και Αγάπη για την βοήθεια που μου προσέφεραν και για την συμβολή τους στην προαγωγή και ανέλιξη της Νοσηλευτικής".

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
Πρόλογος	I
Γενικό Μέρος	
Η ιστορία της Αιμοδοσίας	2-4
Η Αιμοδοσία στην Ελλάδα	5
Ομάδες Αίματος	6-9
Ειδικές Απαιτήσεις για τα προιόντα αίματος	10
Συντήρηση ,μεταφορά καί χρόνος λήξης του ολικού αίματος καί των προιόντων του	10-15
Πλασμαφαίρεση καί εφαρμογές της	15
Κριτήρια για την επιλογή του δότη	16-21
Ερωτηματολόγιο για την επιλογή του δότη	22-23
Η χορήγηση αίματος για μετάγγιση	24-25
Χορήγηση αίματος σε επείγουσες περιπτώσεις	25-26
Αυτόλογη Μετάγγιση Α.Μ.Π.Α	27
Γενικές Αρχές Α.Μ.Π.Α	27-28
Κριτήρια για την Αιμοδοσία	28
Προυποθέσεις Α.Μ.Π.Α	28
Εργαστηριακός έλεγχος μονάδων για αυτόλογη μετάγγιση	29
Εργαστηριακός έλεγχος του αίματος του δέκτη	29-30
Αυτόλογη Μετάγγιση κατά την διάρκεια της θγείρησης	30-31
Αίμα καί Προσοντα αίματος χρησιμοποιούμενα για μετάγγιση	32-36
<u>Βασικές έννοιες καί δροι</u>	36-38

Φυσιολογικές τιμές εργαστηριακών εξετάσεων	39-41
Συντμήσεις και Σύμβολα	41-45
Κύριες ενδείξεις μετάγγισης αίματος	46
Τρόποι μετάγγισης αίματος	47

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σελ.

Νοσηλευτική Διαδικασία	
Φάση Προετοιμασίας	48-53
Φάση Παρακολούθησης	53-54
Αντιδράσεις από την Μετάγγιση Αίματος	54
Πρόληψη	54-55
Συμπτώματα και Αντιμετώπιση	56-73
Γενικές Δραστηριότητες του Νοσηλευτή στην εμφάνιση αντιδράσεως κατά την Μετάγγιση Αίματος	73-76
Περιπτώσεις Μεταγγιζομένων Ασθενών εφαρμόζοντας την μέθοδο της Νοσ/κής Διεργασίας	76-86
Διαδικασία KELL Αντισώματος	87-88
Μέθοδος PANNEL	88-89
Δοκιμασία E Αντιγόνου	88
Μέθοδος C ^W	89-90
Εμμεσος COOMBS	90-91
Νοσηλευτική Διαφώτιση	91-93
Βιβλιογραφία.	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Δώστε καὶ Σώστε, Σώστε Ζωές!

Λίγες σταγδνες αἷμα, χαρίζουν μία ολόκληρη ζωή.

Ολοι ἔχουν δικαιώμα καὶ θέλουν να ζήσουν τη ζωή, για
αυτό χρειάζονται την Αγάπη καὶ την Βοήθεια μας.

"Σώστε το παιδί μου αιμορραγεί.

Δεν έχω άλλον κανένα ειπός απ' αυτό.

Η μαυροφορεμένη χήρα, μάννα με την ατιμέλητη εμφάνισή
της, με δάκρυα στα μάτια, καὶ έντονη την έκφραση της ανησυ-
χίας στο πρόσωπό της για την τύχη του παιδιού της. Ουρλιά-
ζοντας παρακαλεῖ στην είσοδο καὶ τους διαδρόμους ενός με-
γάλου Νοσοκομείου, επισκέπτες καὶ περαστικούς, εργαζόμενους
καὶ μη, μεγάλους καὶ μικρούς να δῶσουν καὶ να σώσουν με λέ-
γο αἷμα το παιδί της.

Σε λίγα μόνο λεπτά ο αριθμός των συγκεντρωμένων από
περιέργεια κυρίως να δούν καὶ να ακούσουν, είναι μερικές
δεκάδες.

Ολοι κοιτούν άφωνοι καὶ με απορία την πτωχή γυναίκα.

Μα κανένας... κανείς δεν κινείται προς την Αιμοδοσία

Γιατί άραγε; Μήπως δεν πιστεύουν; Δεν λυπούνται....
ή μήπως φοβούνται;

Ξαφνικά να που μερικοί ευαισθητοποιήθηκαν καὶ τρέχουν
να δῶσουν αἷμα.

Κρίμα γιατί να τρέξουν τώρα; Την τελευταία στιγμή; Θα
προφθάσουν άραγε; Ισως να είναι καὶ αργά. Θα ζήσει το παιδί;

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ:

Με τον δρό "ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ" εννοούμεν την χορήγηση αίματος με την μετάγγιση καὶ κατ'επέκταση την δλη οργάνωση που ασχολεῖται με την λήψη, συντήρηση, καὶ διάθεση του αίματος.

Η μετάγγιση αίματος υπήρξε η πρώτη επιτυχημένη μεταμόσχευση οργάνου.

Τα τελευταία 50 χρόνια, η επιστημονική καὶ τεχνική πρόοδος στον τομέα της μετάγγισης αίματος υπήρξε τόσο αλματώδης, ώστε σήμερα η μετάγγιση να μην είναι μια απλή λήψη καὶ χορήγηση αίματος, αλλὰ ένας ιδιαίτερος κλάδος της Αιματολογίας που βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη, μια θεραπευτική μέθοδος που βασίζεται σε αυστηρότατους κανόνες, μια ολόκληρη οργάνωση που περιλαμβάνει επιστήμονες γιατρούς-αιματολόγους καὶ βιοχημικούς, ειδικούς τεχνικούς, Νοσηλευτικό καὶ τεχνικό προσωπικό, στατιστικολόγους, κοινωνικούς παράγοντες καὶ κρατικούς λειτουργούς.

Για να φθάσουμε στο σημερινό επίπεδο της μετάγγισης αίματος χρειάστηκαν πολλές προσπάθειες επιτυχείς καὶ ανεπιτυχείς που ειδικά για την μετάγγιση θα μας γυρίσουν χρόνια πίσω.

Από τους αρχαίους χρόνους πολλοί λαοί απέδωσαν στο αίμα μαγικές ή θεραπευτικές ιδιότητες.

Δόγος για χορήγηση αίματος γίνεται στον Ομηρο, στους Αιγυπτιακούς παπύρους, σε εβραϊκά καὶ Συριακά χειρόγραφα.

Φαίνεται πως οι αρχαίοι Ελληνες καὶ οι Λατίνοι γνώριζαν την μετάγγιση.

Στους ρωμαϊκούς χρόνους επικρατούσε η αντίληφη πως το αίμα διατηρεῖ την υγεία, τονώνει καὶ παρατείνει την νεότητα.

Σαν πρώτη μετάγγιση θεωρείται αυτή που έγινε το (I94) I492 στου Πάπα Ιννοκέντιο τον 8ο.

Η πρώτη πάντως καθορισμένη καὶ λεπτομερής περιγραφή της τεχνικής της μετάγγισης βρίσκεται σε πραγματεία του Γερμανού Χημικού Ανδρέα LIBANIUS I6I5, αν καὶ κατά τους Ιταλούς η προτεραιότητα ανήκει στον γιατρό JEAN DE CALLE I628 από την Πά-

δοβα.

Η ανακάλυψη της κυκλοφορίας του αίματος από τον HARVEY το 1628 αποτελεί σταθμό για την μετάγγιση.

Από τότε πολλοί δοκιμασταν μεταγγίσεις αίματος κυρίως από ζωά σε ανθρώπους καί από ανθρωπό σε άνθρωπο, καί από αρτηρία σε φλέβα.

Η τιμή της πρώτης πραγματικής μετάγγισης αίματος σε άνθρωπο από άνθρωπο ανήκει στο MAJOR ο οποίος δεν έκανε απ' ευθείας μετάγγιση, αλλά συνέλεξε το αίμα για την μετάγγιση σε δοχείο.

Στη συνέχεια έχουμε μία έντονη πολεμική κατά της μετάγγισης που στηρίχτηκε στο γεγονός των συχνών θανατηφόρων συμβασμάτων που παρατηρήθηκαν.

Αυτό οφείλονταν στο ότι το αίμα που χρησιμοποιούσαν ήταν συχνά άλλης ομάδος καί οι κανόνες της ασηφίας ήταν άγνωστοι.

Ετσι η μετάγγιση μπήκε στο περιθώριο για δύο αιώνες περίπου.

Το ενδιαφέρον αναγεννιέται τον 19ο αιώνα.

Επειτά από μία σειρά πειραμάτων εργασιών, διαπιστώνεται ότι η μετάγγιση αίματος ζώου σε άνθρωπο ή ζώου σε άλλο είδος ζώο είναι επικενδυνή καί πρέπει να εγκαταλειφθεί.

Η διαπιστωση αυτή καθώς καί η χρησιμοποίηση της σύριγγας για την μετάγγιση απετέλεσαν νέο σημαντικό σταθμό στην ιστορία της μετάγγισης.

Η μετάγγιση αρχίζει να χρησιμοποιείται κυρίως σε αιμορραγίες. Τα αποτελεσματα δύναντοτε ικανοποιητικά, καί εξακολούθησαν να εμφανίζονται συμβάματα, συχνά θανατηφόρα που εκτός της άγνοιας της ασηφίας οφείλονταν σε θρόμβωση καί κυρίως σε ασυμβατότητα.

Ο σημαντικότερος σταθμός στην ιστορία της μετάγγισης υπήρξε η ανακάλυψη των ομάδων αίματος από τον LANDSTEINER το 1900.

Πια αυτή του την ανακάλυψη τιμήθηκε με το βραβείο NOBEL το 1930.

Αργότερα ακολούθησε η ανακάλυψη του συστήματος RHESUS καὶ πάλι από τον LANDSTEINER.

Ο επόμενος σταθμός στην ιστορία της μετάγγισης ήταν το 1914 δταν με τις ταυτόχρονες εργασίες των HUSTIN (Βρυξέλλες), ACOT (Βουένος Αιρες) καὶ LEWISOHN (Νέα Υόρκη) χρησιμοποιήθηκαν τα κιτρικά άλατα σαν αντιπηκτικό διάλυμα. Η προσθήκη γλυκόζης στο αντιπηκτικό διάλυμα συμβάλει στην επιβίωση των ερυθρών αιμοσφαιρίων για 2I ημέρες.

Στην συνέχεια διαπιστώνεται ότι η φύξη επιβραδύνει την αλλοιωση των ερυθρών αιμοσφαιρίων. Ετσι καθ' αυτόν τον τρόπο το αἷμα είναι δυνατόν να συλλέγεται, να διατηρείται καὶ να χορηγείται σε ώρα ανάγκης.

Η ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΣ

Προσπάθειες μετάγγισης αίματος έγιναν καὶ στην Ελλάδα. Υπάρχει σειρά αναφορών διαφόρων απόφεων ανάλογα με την εποχή που έγιναν από τους διάφορους μελετητές.

Ο πρώτος που πραγματοποίησε μετάγγιση αίματος στην Ελλάδα στην Πολυκλινική Αθηνών ήταν ο Καθηγητής Σπ. Οικονόμου το 1916 καὶ 1919.

Για την πρώτη μετάγγιση πήρε αἷμα από τον τότε βοηθό του Μιχ. Πατρικαλάκη.

Ο Σπ. Οικονόμου ενδιαφέρθηκε πολύ για το θέμα της μετάγγισης καὶ χρησιμοποίησε στην Ελλάδα αἷμα πλακούντα, συντηρημένο στην Τράπεζα Αίματος που εἶχε οργανώσει στο Ιπποκράτειο Νοσοκομεῖο.

Σύμφωνα πάντοτε με έρευνα του Μικέ Πατδούση, κατά τους Βαλκανικούς πολέμους καὶ τον Α' Παγκόσμιο δεν έγιναν μεταγγίσεις αίματος στην Ελλάδα.

Αργότερα καὶ μέχρι το 1938 γίνονται περίπου 1935 μεταγγίσεις με άμεση καὶ έμμεση μέθοδο χωρίς συντήρηση του αίματος.

ΑΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ : Κατ' αυτήν ο αιμοδότης, στον οποίο γίνονταν η αποκάλυψη φλέβας, βρέσκονται κοντάστον ασθενή καὶ το αἷμα μεταγγιζόταν αμέσως με την βοήθεια συσκευής OCHLECKER, BECK ή JUBE.

ΕΜΜΕΣΟΣ ΜΕΘΟΔΟΣ : Κατ' αυτήν καὶ πάλι ο αιμοδότης βρέσκεται κοντά στον άρρωστο, το δε αἷμα του συλλέγετο μέσα σε κύλινδρο με κιτρινό νάτριο καὶ χορηγείτο στον ασθενή με σύριγγες.

Για να αντιμετωπίσει την δυσχέρεια εξεύρεσης αιμοδότων ο Μ. Μακιάς έδρυσε το 1935 την Οργάνωση Αιμοδοσίας του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Η προσφορά αυτής της οργάνωσης ήταν σημαντική κυρίως κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο καὶ την κατοχή. Όπου χιλιάδες τραυματισμένοι καὶ ασθενεῖς θεραπεύτηκαν.

ΟΜΑΔΕΣ ΑΙΜΑΤΟΣ

Το αίμα χωρίζεται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με την παρουσία ουσιών στην επιφάνεια της μεμβράνης που περιβάλλει τα ερυθρά αιμοσφαίρια.

Οι ουσίες αυτές από χημική άποψη είναι πρωτεΐνες καὶ ονομάζονται αντιγόνα.

Ο κάθε οργανισμός ανάλογα με τα αντιγόνα των ερυθρών θρόκου τα οποία ασθήποτε κατηγορίας, αλλά καταστρέφει τα "ασύμβατα" κύτταρα αυτά που είναι διαφορετικής ομάδας αίματος από τα δικά του, με σοβαρές καὶ επικίνδυνες συνέπειες για την ζωή του.

Τα αντιγόνα των ερυθροκυττάρων είναι πάρα πολλά, σπουδαιότερα δύος από κλινική άποψη είναι αυτά που ανήκουν σε δύο αντιγονικά συστήματα, το σύστημα ABO καὶ το σύστημα RHESUS, όπό τα οποία έχουν πάρει την ονομασία τους οι ομάδες αίματος στον άνθρωπο.

Το σύστημα ABO είναι το πρώτο που ανακαλύφθηκε το 1900 από τον LANDSTEINER καὶ υποδηλώνει την ύπαρξη ή όχι των ουσιών A καὶ B στα ερυθρά αιμοσφαίρια.

Οι ουσίες, τα αντιγόνα αυτά, ή υπάρχουν καὶ τα δύο μαζί μόνο το ένα από αυτά, ή καὶ κανένα.

- Οταν υπάρχουν καὶ τα δύο, η ομάδα λέγεται AB
- Οταν υπάρχει μόνο το A, η ομάδα λέγεται A
- Οταν υπάρχει μόνο το B, η ομάδα λέγεται B
- Οταν δεν υπάρχει ούτε το A, ούτε το B, η ομάδα λέγεται O.

Ηπαρουσία πάνω στα ερυθροκυττάρα των αντιγόνων A καὶ B μόνων, ή μαζί καθορίζει καὶ την ύπαρξη στο πλάσμα του αίματος των ουσιών αντί-B καὶ Αντί-A αντίστοιχα καθώς καὶ αντί-AB διατάν η ομάδα είναι O, στερείται δηλαδή των αντιγόνων A καὶ B.

Οι ουσίες αντί -A, αντί-B του πλάσματος είναι από χημική άποψη πρωτεΐνες, δημοσιεύονται που ονομάζονται "αντισώματα".

Μία από τις λειτούργιες των αντισωμάτων του συστήματος ABO είναι να συγκολλούν τα ερυθροκύτταρα στην επιφάνεια των οποίων υπάρχει η αντίστοιχη αντιγονική ουσία A, B ή και AB ή για τον λόγο αυτό ονομάζονται συγκολλητίνες, ενώ τα αντιγόνα ονομάζονται συγκολλητινογόνα.

Για παράδειγμα ερυθρά ομάδας B συγκολλώνται καὶ στη συνέχεια καταστρέφονται με την παρουσία του αντισώματος αντί-B.

Είναι ευνόητο λοιπόν δτι στον ανθρώπινο οργανισμό ένα άτομο ομάδας π.χ. A, στο πλάσμα του θα έχει την αντί-B και δέχεται αέμα μόνο ομάδας A από άλλο άτομο σε περίπτωση που θα χρειαστεί μετάγγιση.

Συμπερασματικά:

Άτομα ομάδος AB μπορούν να παίρνουν αέμα ομάδων A, B ή και O ενώ δίνουν αέμα μόνο στην ομάδα AB.

Άτομα ομάδος O δεν ανέχονται (λόγω της ταυτόχρονης ύπαρξης στο πλάσμα τους των αντισωμάτων αντί A και αντί-B), παρά μονάχα αέμα της ίδιας με αυτούς ομάδας, ενώ μπορούν να δίνουν σε άτομα διαφορετικών ομάδων.

Ταξινόμηση των ομάδων αίματος του συστήματος

ABO

Ομάδα	Συγκολλητογόνα (ερυθρά Αιμοσφαίρια)	Συγκολλητίνες (Ορός ή πλάσμα)
-------	--	----------------------------------

AB	A καὶ B	-
A	AA	αντί -B
B	B	αντί -A
O	-	αντί -A καὶ αντί -B

Στατιστικές μελέτες στον Ελληνικό Πληθυσμό έχουν δείξει την ίδια συχνότητα των ομάδων αίματος με τους Ευρωπαίους.

AB	=	4,75%
A	=	37,93%
B	=	12,93%
O	=	44,39%

Μετά το αντιγονικό σύστημα ABO, δεύτερο σε σημασία από κλινική άποφη, έρχεται το σύστημα ρέζους που ανακαλύφθηκε καί πάλι από τον LANDSTEINER το 1940.

Ανάλογα με την παρουσία ή όχι στην επιφάνεια των ερυθροκυττάρων του παράγοντα ρέζους που είναι δπως καί οι ουσίες A καί B, ένα συγκολλητινογδνο, τα ερυθρά αιμοσφαίρια λέγονται "Ρέζους θετικό" ή ρέζους Αρνητικό.

Οι κύριες ομάδες αίματος έχουν την παρακάτω κατάταξη:

AB, A, B, O / Ρέζους θετικό καί

AB, A, B, O / Ρέζους Αρνητικό.

Η συχνότητα των ομάδων αίματος σχετικά με τον παράγοντα Ρέζους στον Ελληνικό Πληθυσμό είναι:

Ρέζους θετικό = 85%

Ρέζους Αρνητικό = 15%

Ενα άτομο Ρέζους-θετικό μπορεί να πάρει αίμα της ίδιας ομάδος καί σε μερικές περιπτώσεις αίμα Ρέζους -Αρνητικό.

Αντίθετα, άτομο Ρέζους-Αρνητικό δεν πρέπει να δεχθεί αίμα Ρέζους-θετικό.

Αν συμβεί η τελευταία περίπτωση, στην διάρκεια της πρώτης μετάγγισης τέτοιου αίματος, συνήθως δεν συμβαίνει τίποτα.

Μετά δημιού από την πρώτη μετάγγιση ο οργανισμός του λήπτη "ε υ α ι σ θ η τ ο π ο ι ε ζ τ α ι" καί παράγει "αντισώματα" δηλ. ουσίες αντί-Ρέζους που θα καταστρέψουν μαζικά ερυθρά -θετικά σε περίπτωση καί δεύτερης ή καί άλλων λανθασμένων μεταγγίσεων με κένδυνο την ζωή του αρρώστου.

Ανάλογη κατάσταση "ευαισθητοποίησης" με τον παράγοντα Ρέζους μπορεί να συμβεί σε γυναίκες Ρέζους-Αρνητικό στην περίπτωση που το έμβρυο έχει ηληρονομήσει από τον πατέρα αντιγόνο Ρέζους.

Στην περίπτωση αυτή το πιθανότερο είναι πως δεν θα συμβεί τίποτα στην διάρκεια του πρώτου τοκετού.

Στους επόμενους δημιούς τοκετούς τα προυπάρχοντα αντισώμα-

τα αντί Ρέζους στο αίμα της μητέρας, ακολουθώντας αντίθετη πορεία θα περάσουν δια μέσου του πλακούντα στην κυκλοφορία του αίματος του εμβρύου Ρέζους-Θετικό καὶ μπορούν να προκαλέσουν από ελαφρό έκτερο, μέχρι σοβαρές ή καὶ θανατηφόρες βλάβες στο σώμα του εμβρύου.

Ο ελαφρός αυτός έκτερος ονομάζεται αιμολυτικός έκτερος των νεογνών καὶ απαιτεῖ ειδική θεραπεία. Σε σοβαρές περιπτώσεις πέριλαμβάνεται την "αφαιμαξομετάγγιση" δηλαδή την πλήρη ανταλλαγή του αίματος του νεογνού με νέο συμβατό αίμα.

Σήμερα δημοσίευτη μὲ την πρόσφατη ιατρικής επιστήμης η "ευαισθητοποίηση" της μητέρας προλαμβάνεται.

Οι ομάδες αίματος κληρονομούνται, επομένως συντροφεύοντας την ζωή του κάθε ατόμου από την γέννεση μέχρι τον θάνατο καὶ είναι γενετικά καθορισμένες.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΙΜΑΤΟΣ

- α. Τα στοιχεία των Υπηρεσιών Αιμοδοσίας ,που παρασκευάζουν τα προιόντα πρέπει να αναγράφονται στην ετικέτα.
- β. Τα συντηρητικά διαλύματα του τυχόν προστίθενται στα συμπυκνωμένα ερυθρά ,πρέπει να αναφέρονται στην ετικέτα.
- γ. Ο Κρυοπροστατευτικός παράγοντας καί έφ' δσον χρησιμοποιηθεί αναζωογονιτικό διάλυμα,πρέπει να αναγράφονται στην ετικέτα των κατεψυγμένων ερυθρών.
- δ. Στην ετικέτα των απογλυκερινοποιημένων ερυθρών πρέπει επίσης να καταγράφεται ο τίτλος του εργαστηρίου,που πραγματοποίησε την απογλυκερινοποίηση καθώς καί το τελικό μέσο επανεναντιώρησης των ερυθρών.
- ε. Η αναγραφή του τύπου του RH δεν είναι απαραίτητη για το πλάσμα,για το πλάσμα από έναδρτη,για το πρόσφατο κατεψυγμένο πλάσμα,καί για το κρυοκαθίζημα.

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΔΗΞΗΣ ΤΟΥ ΟΛΙΚΟΥ

ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΤΟΥ.

A. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ:

- α. Το φυγείο ή η κατάφυξη,όπου συντηρούνται το αίμα,τα προιόντα του ή τα παραγωγά του,μπορούν να χρησιμεύσουν για την διατήρηση των δειγμάτων αίματος του δρτη,του ασθενούς ή των αντιδραστηρίων της Αιμοδοσίας.
- β. Τα φυγεία για την συντήρηση του αίματος ή των προιόντων του πρέπει να είναι εφοδιασμένα με ανεμιστήρα για την λύκλοφορία του αέρα μέσα στο φυγείο,ή κατασκευασμένα με τρόπο τέτοιο ώστε να εξασφαλίζουν την διατήρηση της κα-

ταλληλής θερμοκρασίας ομοιόμορφα στο εσωτερικό του φυγείου.

- γ. Τα φυγεία καθώς οι καταφύκτες συντηρήσεως αίματος πρέπει να έχουν σύστημα συνεχούς καταγραφής της θερμοκρασίας
- δ. Στην περίπτωση συντήρησης ερυθρών σε υγρό δέωτο, η θερμοκρασία των ατμών του αζώτου πρέπει να είναι χαμηλότερη από -120°C.
- ε. Ψυγεία καθώς καταφύκτες πρέπει να διαθέτουν σύστημα ακουστικού συναγερμού.
- στ. Το σύστημα συναγερμού πρέπει να μπαίνει σε λειτουργία έγκαιρα, έτσι που να επιτρέπει την λήψη κατάλληλων μέτρων πρίν να ανεβεί η θερμοκρασία του αίματος ή των προιόντων του σε ανεπιθύμητα δρια.
- ζ. Το σύστημα συναγερμού πρέπει να ακούγεται σε χώρο, όπου συνεχώς βρίσκεται προσωπικό κατάλληλα ενημερωμένο, για την έγκαιρη λήψη των κατάλληλων μέτρων
- η. Σε καταφύκτες υγρού αζώτου το σύστημα συναγερμού πρέπει να ενεργοποιείται, όταν το επίπεδο του περιεχόμενου υγρού αζώτου κατεβεί σε επικίνδυνα δρια.
- θ. Πρέπει επίσης να υπάρχουν γραπτές οδηγίες που να περιλαμβάνουν υποδείξεις συντήρησης του αίματος καθώς των προιόντων του σε κατάλληλες θερμοκρασίες, καθώς καί υποδείξεις ενεργειών που πρέπει να ακολουθήσει το προσωπικό σε περίπτωση βλάβης ή διακοπής του ρεύματος.

B. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ:

- α. Ολικό Αἷμα, Τροποποιημένο Ολικό Αἷμα, καθώς καί Συμπυκνω-

μένα ερυθρά πρέπει να μεταφέρονται έτσι, ώστε η θερμοκρασία τους να κυμαίνεται από 1° μέχρι 10°C .

Εφόσον από το αίμα πρόκειται να αποχωρισθούν αιμοπετάλια, η μονάδα του αίματος πρέπει να συντηρηθεί μέχρι τον αποχωρισμό τους σε θερμοκρασία δωματίου ($20^{\circ}-24^{\circ}\text{C}$).

Σε αυτή την θερμοκρασία μεταφέρονται καλ τα συντηρητικά του αίματος.

- β. Ημερομηνία λήξης θεωρείται η τελευταία ημέρα ή κατά την οποία το αίμα ή τα προϊόντα του μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις συνήθεις περιπτώσεις μετάγγισης.

Γ. ΟΛΙΚΟ ΑΙΜΑ:

- α. Το Ολικό Αίμα πρέπει να συντηρείται σε θερμοκρασία μεταξύ 1° κατ 6°C στον αρχικό ασκό συλλογής του ή σε συνοδό ασκό, στον οποίο μεταφέρθηκε από τον αρχικό ασκό αιμοληψίας με κλειστό σύστημα, χωρίς να έχει παραβιαστεί η στεγανότητά του.

Εάν σε περίπτωση παραβίασης της στεγανότητάς του κλειστού συστήματος, τότε το αίμα πρέπει να χρησιμοποιηθεί μέσα σε 24 ώρες.

- β. Ολικό Αίμα που έχει συλλεγεί μέσα σε αντιπηκτικό διάλυμα κιτρικού-φωσφορικού-δεξτρόζης (CPD) ή κιτρικού οξεος-δεξτρόζης (ACD) πρέπει η ημερομηνία λήξης του να μην ξεπερνά τις 21 ημέρες από την λήψη του.

Ολικό αίμα που έχει συλλεγεί μέσα σε αντιπηκτικό διάλυμα κιτρικού-φωσφορικού δεξτρόζης-αδενίνης (CPDA-I) πρέπει η ημερομηνία λήξης του να μην ξεπερνά τις 35 ημέρες από την λήψη του.

Ολικό Αίμα που έχει συλλεγεί μέσα σε αντιπηκτικό διάλυμα ιηαρίνης πρέπει η ημερομηνία λήξης του να μην ξεπερνά τις 48 ώρες από την λήψη του.

Δ. ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΕΝΑ ΕΡΥΘΡΑ:

Τα συμπυκνωμένα ερυθρά που αποχωρίστηκαν από το Ολικό Αίμα σε κλειστό σύστημα, πρέπει να συντηρούνται σε θερμοκρασία μεταξύ 1° καὶ 6° βαθμών Κελσίου ως καὶ έχουν την ίδια ημερομηνία λήξης με αυτή του Ολικού Αίματος από το οποίο αποχωρίστηκαν.

Με την προυπόθεση, δτε η τεχνική της παρασκευής τους εξασφαλίζεται στο τελικό προιόν τιμή αιματοκρήτη όχι πάνω από 80%.

Ε. ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΠΟΓΛΥΚΕΡΙΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΕΡΥΘΡΑ:

Η ημερομηνία λήξης των κατεψυγμένων ερυθρών είναι τα 3 χρόνια, εφόσον η συντήρησή τους γίνεται στους -65°C ή καὶ σε χαμηλότερη θερμοκρασία.

Όταν η μέθοδος απόψυξης καὶ απογλυκερινοποίησης των ερυθρών χρησιμοποιεί "ανοικτό σύστημα" τότε η διάρκεια συντήρησής τους μετά την απόψυξη καὶ απογλυκερινοποίηση, στους 1° εως 6°C δεν πρέπει να ξεπερνά τις 24 ώρες.

ΣΤ. ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΕΝΑ ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑ:

Τα συμπυκνωμένα αιμοπετάλια που παρασκευάζονται σε κλειστό σύστημα καὶ συντηρούνται σε θερμοκρασία δωματίου (20° - 24°C) έχουν ημερομηνία λήξης 3 εως 7 ημέρες μετά την αιμοληψία καὶ ανάλογα με τις προδιαγραφές του ασκού στον οποίο έγινε η αιμοληψία.

Εάν τα αιμοπετάλια παρασκευαστούν με αυτόματη μέθοδο (πρόκειται για ενεώρημα αιμοπεταλίων σε πλάσμα, το οποίο παρασκευάζεται με μηχανήματα που πραγματοποιούν φυγοκέντρηση ολικού αίματος με συνεχή ή διαλεπουσα ροή καὶ επιστροφή στον δότη του πλάσματός του καὶ των λοιπών εμμβροφών

στοιχείων του), καὶ συντηρηθούν σε θερμοκρασία $2^{\circ}-6^{\circ}\text{C}$ τότε η ημερομηνία λήξης τους είναι 48 ώρες.

Αν τα αιμοπετάλια παρασκευαστούν με ανοικτό σύστημα πρέπει να χορηγηθούν απαραίτητα μέσα σε 24 ώρες από την αιμοληψία.

Ζ. ΣΥΜΠΙΚΝΩΜΕΝΑ ΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΑ:

Η θερμοκρασία συντηρησης συμπυκνωμένων κοκκιοκυττάρων είναι η θερμοκρασία του δωματίου ($20^{\circ}-24^{\circ}\text{C}$).

Το προιόν πρέπει να διατεθεί δύο το δυνατόν γρηγορότερα από την παρασκευή του καὶ μέσα στο πρώτο 24ωρο από την αιμοληψία:

Η. ΠΛΑΣΜΑ ΕΝΟΣ ΔΟΤΗ:

Αυτό το προιόν του αίματος πρέπει να συντηρηθεί στους -18°C ή σε χαμηλότερη θερμοκρασία για χρονικό διάστημα δχι μεγαλύτερο από 5 χρόνια.

Σαν υγρό πλάσμα μπορεί να διατηρηθεί σε θερμοκρασία μεταξύ 1° καὶ 6°C για χρονικό διάστημα δχι μεγαλύτερο από 5 ημέρες μετά την ημερομηνία λήξης του Ολικού Αίματος από διοικητικής στην εφ'όσον ο αποχωρισμός του έγινε σε ιλευστό ιύκλωμα. -

Θ. ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟ ΠΛΑΣΜΑ ΕΝΟΣ ΔΟΤΗ ΚΑΙ

ΚΡΥΟΚΑΘΙΣΗΜΑ:

Αυτά τα προιόντα, εφ'όσον διατηρούνται συνεχώς κατεψυγμένα σε θερμοκρασία -30°C ή καὶ χαμηλότερη, αλλά ποτέ σε θερμοκρασία ανώτερη των -18°C , μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία λήψης σαν πηγή παραγόντων πήξης.

Αν δεν χρησιμοποιηθούν για αυτό τον σκοπό η συντηρη-

σή τους είναι ίδια με αυτή του πλάσματος ενός δότη, καθώς καὶ η ημερομηνία λήξης τους.

ΠΛΑΣΜΑΦΑΙΡΕΣΗ:

Πλασμαφαίρεση είναι η συλλογή πλάσματος, που γίνεται με την αιμοληψία ολικού αίματος, διαχωρισμό του πλάσματος καὶ επιστροφή των κυτταρικών στοιχείων στο δότη.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΠΛΑΣΜΑΦΑΙΡΕΣΗΣ:

- α. Η πλασμαφαίρεση γίνεται από φυσιολογικούς δότες με το σκοπό συλλογής πλάσματος ή καὶ αιμοπεταλίων ή κρυοκαθιέζηματος προς μετάγγιση.
- β. Η πλασμαφαίρεση μπορεῖ να χρησιμεύσει καὶ για συλλογή πλάσματος, που στην συνέχεια θα κλασματοποιηθεῖ. Αυτός ο ορισμός δεν περιλαμβάνει τα προιδντα πλάσματος ενός δότη, που προορίζονται για ενδοφλέβια χρήση.
- γ. Η πλασμαφαίρεση μπορεῖ να εφαρμοστεῖ καὶ για θεραπευτικούς σκοπούς.
Εάν πρόκειται να χρησιμοποιηθεῖ το αἷμα από την αφαίμαξη για ομόλογη μετάγγιση, θα πρέπει να σηματοδοτηθεῖ ώστε να φαίνεται η νόσος του δότη.
Η χρησιμοποίηση αυτού του αίματος για ομόλογη μετάγγιση πρέπει να γίνεται μόνον ύστερα από σύμφωνη γνώμη του γιατρού της Αιμοδοσίας καὶ του θεράποντα γιατρού του δέκτη.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΔΟΤΗ

1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΟΤΗ:

Η λήψη του ιστορικού του υποφήφιου αιμοδότη πρέπει να γίνεται από κατάλληλο εκπαιδευμένο πρόσωπο που μπορεί να εκτιμήσει τα δεδομένα καθ' να αποφασίσει την αιμοληψία με βεβαιότητα, διτε δεν θα είναι επιβλαβής για τον δότη. Σε περίπτωση αμφιβολίας πρέπει να συμβουλεύεται τον υπεύθυνο γιατρό.

2. ΠΑΘΗΣΕΙΣ:

Υποφήφιοι δότες με ενεργό πάθηση καρδιάς, νεφρών, ή πατούς, πνευμόνων, ή με ιστορικό καρκίνου αιμορραγικής διάθεσης ή σπασμών κατά την παιδική ηλικία, θα πρέπει οπωσδήποτε να αποκλείονται.

3. ΦΑΡΜΑΚΑ:

Λήψη φαρμάκων από τον δότη αποτελεί ένδειξη, διτε η αιμοληψία καθ' η χορήγηση αίματος μπορεί να είναι επιβλαβείς. Κατά συνέπεια πρέπει να προσδιορίζονται οι λόγοι της λήψης των φαρμάκων.

4. ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΕΥ ΔΥΟ ΑΙΜΟΛΗΨΙΩΝ:

Το ελάχιστο διάστημα μεταξύ δύο αιμοληψιών πρέπει να είναι 2 μήνες, ο μεγαλύτερος αριθμός όμως τακτικών αιμοληψιών μπορεί να είναι στους άνδρες 4 κάθε έτος καθ' στις γυναίκες προτιμότερο 2 κάθε έτος.

5. ΗΛΙΚΙΑ:

Οι αιμοδότες θα πρέπει να είναι ηλικίας 18 εως 65 χρόνων με τις ακόλουθες εξαίρεσεις:

- α. Για μικρότερη ηλικία (17^ο έτος) χρειάζεται γραπτή συγκατάθεση των γονέων ή κηδεμόνων.
- β. Μετά το 65ο έτος της ηλικίας η αιμοληφία είναι στην κρίση του γιατρού της αιμοδοσίας.
- γ. Καθώς καί η αιμοληφία για πρώτη φορά μετά το 60ο έτος της ηλικίας είναι στην κρίση του γιατρού της Αιμοδοσίας.

6. ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΝΗ (HB) ΚΑΙ ΑΙΜΑΤΟΚΡΙΤΗΣ (HCT):

Ο προσδιορισμός HB καί HCT γίνεται από δείγμα αίματος που λαμβάνεται ή μεφλεβοκέντηση ή με τρύπημα του δακτύλου.

Η HB δεν πρέπει να είναι κάτω από 12,5G/IL για τις γυναίκες καί κατώ από 13,5 G/IL για τους άνδρες.

Ο HCT δεν πρέπει να είναι κάτω από 38% για τις γυναίκες καί 41% για τους άνδρες.

7. ΣΦΥΓΜΟΣ ΚΑΙ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ:

Ο σφυγμός πρέπει να είναι ρυθμικός καί οι σφύξεις του υποφήφιου δότη μεταξύ 50-110/MIN.

Η συστολική πίεση πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 95-180 MINHG καί η διαστολική μεταξύ 50-100MMHG.

8. ΚΥΗΣΗ:

Σε περίπτωση γνωστής κύησης η αιμοληφία αποφεύγεται. Επίσης η υποφήφια για αιμοδοσία θα πρέπει να αποκλείεται για 6 μήνες μετά από φυσιολογικό τοκετό, ή από διακοπή της κύη-

σης κατά το τελευταίο της τρίμηνο.

Η αιμοληφία δεν συνιστάται κατά την διάρκεια του θηλασθεμού.

9. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΕΚΤΗ:

Κατά την ημέρα της αιμοληφίας πρέπει να εκτιμάται εάν ο δότης είναι υγιής ή παρουσιάζει ενδεικτικά σημεία νόσου, που είναι δυνατόν να μεταδοθούν στον δέκτη με την μετάγγιση.

Η εκτίμηση θα γίνει με τα ακόλουθα στοιχεία:

- α. Την γενική εμφάνιση του δότη. Να φαίνεται απόλυτα υγιής
- β. Την θερμοκρασία του σώματος του φυσιολογική
- γ. Την δύνη του δέρματος.

Το δέρμα του δότη στο σημείο της φλεβοκέντησης πρέπει να είναι υγιές. Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή μήπως το δέρμα του δότη έχει υποστεί τατουάζ ή να υπάρχουν ίχνη διενέργειας ενέσεων, την εκτέλεση των οποίων ο δότης αποκρύψει κατά την εξέτασή του.

10. ΠΡΟΗΓΗΘΕΙΣΑ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ Η ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΔΟΤΗ

Υποφήφιοι δότες, οι οποίοι κατά την διάρκεια των τελευταίων 6 μηνών έχουν μεταγγισθεί με αίμα ή προιόντα του, πρέπει να αποκλείονται από την αιμοληφία, διότι είναι δυνατόν να έχουν μολυνθεί από τον ίδια της ηπατίτιδος.

11. ΧΡΗΣΗ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ Η ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΟΤΗ

Υποφήφιοι δότες με εμφανή σημεία εθισμού σε ναρκωτικά ή στο οινόπνευμα, ή εφ' βσον τελούν κάτω από την επηρειά τους αποκλείονται.

12. ΠΡΟΗΓΗΘΕΙΣΣΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΟΤΗ:

Υποφήφιοι δότες, που έχουν υποστεί μεγάλες επεμβάσεις αποκλείονται για 6 μήνες από την αιμοληψία.

Εάν δημιουργούνται για 6 μήνες απόκλισης (π.χ αφαίρεση δοντιού) αποκλείονται για 1 εβδομάδα.

13. ΠΡΟΗΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΤΗ

Υποφήφιοι δότες υγιεῖς, χωρίς συμπτώματα, οι οποίοι έχουν πρόσφατα εμβολιαστεί, γίνονται δεκτοί για αιμοληψία με τις παρακάτω προυποθέσεις.

α. Εμβόλια με εξασθενημένους τούς:

Υποφήφιοι δότες που εμβολιάστηκαν με τα εμβόλια της ευλογίας, κετρινού πυρετού, ερυθράς παρωτίτιδας καί πολιομυελίτιδας (λήψη εμβολίου από το στόμα-SABIN), μπορούν να γίνουν δεκτοί για αιμοληψία 3 εβδομάδες μετά τον εμβολιασμό.

β. Εμβόλια με αδρανοποιημένους τούς:

Υποφήφιοι δότες, που εμβολιάστηκαν με τα εμβόλια της πολιομυελίτιδας (με παρεντερικό εμβολιασμό) καί της γραπτής μπορούν να γίνουν δεκτοί για αιμοληψία 3 μέρες μετά τον εμβολιασμό.

γ. Εμβόλια με τοξίνες βακτηριδίων:

Υποφήφιοι δότες, που εμβολιάστηκαν με τα εμβόλια της Διφθερίτιδας καί του τετάνου, μπορούν να γίνουν δεκτοί για αιμοληψία 3 μέρες μετά τον εμβολιασμό.

δ. Εμβόλια με εξασθενημένα βακτηρίδια:

Οπως το εμβόλιο της B.C.G οι δότες μπορούν να γίνουν δεκτοί καί την επομένη μέρα του εμβολιασμού για αιμοληψία.

ε. Εμβόλια με νεκρά βακτηρίδια:

Οπως τα εμβόλια της χολέρας και τυφοειδούς πυρετού οι δότες μπορούν να γίνουν δεκτοί για αιμοληψία 5 μέρες μετά τον εμβολιασμό.

14. ΔΙΑΦΟΡΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΟΤΗ:

α. Επιληψία: Οι υποφήφιοι δότες με ιστορικό επιληψίας αποκλείονται από την αιμοληψία και με:

β. Αλλεργία

γ. Δυτοδύνοσα νοσήματα

δ. Χρόνια βρογχίτιδα

ε. Ιδιοπαθή Πολυκυτταραιμία

στ. Καρδιακά και αγγειακά νοσήματα δπως καρδιοπάθειες, στεφανιαία νόσος, αρρυθμίες, αρτηριακή ή φλεβική θρόμβωση

ζ. Σακχαρώδη διαβήτη

η. Ρευματικό Πυρετό

θ. Νοσήματα Νεφρών

ι. Κακοήθη νοσήματα

κ. Δότες με λοιμώδη Νοσήματα δπως:

α. Φυματίωση:

Υποφήφιοι δότες με κλινικά ενεργό φυματίωση αποκλείονται από την αιμοληψία.

Αυτοί που νόσησαν από φυματίωση, αποκλείονται από την αιμοληψία για 5 χρόνια μετά την αποθεραπεία.

β. Ελονοσία:

Ελεγχος των χωρών καταγωγής των δοτών, καθώς και τα χρο-

νικά διαστήματα της επίσκεψης των ταξοιδιών τους.

γ. Ιογενής Ηπατίτιδα.

Υποφήφιοι δύτες με ιστορικό ικτερου ή ηπατίτιδας γίνονται δεκτοί μόνο ύστερα από απόφαση του υπεύθυνου γιατρού της Αιμοδοσίας καθ' με την προυπόθεση ότι το αντιγόνο επιφανειας του ιού της ηπατίτιδας B CHBSAG ή Αυστραλιανό) είναι αρνητικό με ασφαλή εργαστηριακή μέθοδο.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΑΙΜΟΔΟΤΗ

- Είσαστε υγιής; NAI ή OXI
- Τους τελευταίους μήνες μήπως αρρωστήσατε; NAI ή OXI
- Μήπως βρίσκεστε σε εγκυμοσύνη ή γεννήσατε πρόσφατα; NAI ή OXI
- Μήπως κάνατε εμβολιασμούς ή θεραπεία με ενέσεις; NAI ή OXI
- Μήπως πήρατε μετάγγιση αίματος καί πότε; (( )) NAI ή OXI
- Μήπως κάνατε τατουάζ, τρυπήσατε τα αυτιά σας ή κάνατε βελονισμό; NAI ή OXI
- Μήπως χειρουργηθήκατε καί πότε; ( ) NAI ή OXI
- Μήπως επισκεφθήκατε οδοντίατρο καί πότε; ( ) NAI ή OXI
- Μήπως χάσατε αδικαιολόγητα βάρος, είχατε ανεξήγητο πυρετό, ή λεμφαδενοπάθεια; NAI ή OXI
- Τα τελευταία 3 χρόνια
Μήπως ζήσατε ή ταξιδεύσατε σε άλλη χώρα;
Πότε καί πού; ( ) NAI ή OXI
- Τον τελευταίο μήνα
Μήπως πήρατε φάρμακα;
Ποιά; ( ) NAI ή OXI
- Μήπως κάποιος από την οικογένειά σας ή την εργασία σας είχε μεταδοτικό νόσημα;
Πότε καί ποιό; ( ) NAI ή OXI
- Μήπως υποφέρατε ποτέ από
Ικτερό; NAI ή OXI
- Ελονοσία; NAI ή OXI
- Πότε; ( ) NAI ή OXI
- Φυματίωση; NAI ή OXI
- Πότε; ( ) NAI ή OXI

Ρευματικό Πυρετό;	ΝΑΙ ή OXI
Πότε;	( ) ΝΑΙ ή OXI
Υψηλή ή χαμηλή πίεση;	ΝΑΙ ή OXI
Λιποθυμίες;	ΝΑΙ ή OXI
Παθήσεις νεφρών;	ΝΑΙ ή OXI
Σακχαρώδη διαβήτη;	ΝΑΙ ή OXI
Α λλεργία;	ΝΑΙ ή OXI

Η ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ

α. ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Για κάθε μονάδα αίματος ή προιεύντος αίματος, που θα χορηγηθεί, πρέπει να συμπληρώνεται έντυπο μετάγγισης που να περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του δέκτη, το πατρώνυμό του, τον αριθμό μητρώου του Νοσοκομείου αν υπάρχει, την ομάδα ABO καί το RHESUS.
2. Στο έντυπο αυτό θα σημειώνεται ο αριθμός της μονάδας, η ομάδα ABO καί το RH του δέκτη καθώς καί το αποτέλεσμα της δοκιμασίας συμβατότητας καί η υπογραφή αυτού που έκανε την διασταύρωση.
3. Μετά την μετάγγιση το έντυπο μετάγγισης, ή αντίγραφο του πρέπει να επισυνάπτεται στο ιστορικό του ασθενούς
4. Στη μονάδα αίματος πρίν φύγει από την Αιμοδοσία, πρέπει να επικολλάται ετικέττα με τό ονοματεπώνυμο του δέκτη, τον αριθμό της μονάδας(που έχει δοθεί από την Αιμοδοσία), το αποτέλεσμα της συμβατότητας καθώς καί την υπογραφή του ατόμου(Νοσηλευτή) που έκανε την συμβατότητα.

β. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΑΙΜΑΤΟΣ:

Σφραγισμένο δείγμα αίματος από κάθε μονάδα, καί ανάλογο δείγμα αίματος του ασθενούς θα διατηρηθεί σε $1^{\circ}-6^{\circ}\text{C}$ τουλάχιστον για επτά(7) ημέρες μετά την μετάγγιση.

γ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ ΠΡΙΝ ΤΗ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ

Πρίν την χορήγηση το αίμα πρέπει να ελέγχεται μακρο-

σκοπικά. Αν το χρώμα του δεν είναι φυσιολογικό δεν πρέπει να χορηγείται.

Επίσης δεν πρέπει να χορηγείται το αίμα εάν το υπερικείμενο πλάσμα δείχνει αιμόλυση, ή εάν το περιεχόμενο περιέχει ορατά μεγάλα πήγματα αίματος.

δ. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΧΕΙ ΕΠΙΣΤΡΑΦΕΙ ΣΕ ΑΥΤΗΝ.

Η μονάδα αίματος, που έχει επιστραφεί στην Αιμοδοσία, δεν πρέπει να χορηγείται καὶ πάλι αν δεν εκπληρώνει τις ακόλουθες προυποθέσεις.

- α. Να μην έχει παραβιασθεί η στεγανότητα του ασκού
- β. Το αίμα να μην έχει ζεσταθεί πάνω από 10°C ή φυχθεί κάτω από 1°C κατά την συντήρησή του εκτός Αιμοδοσίας ή κατά την μεταφορά του.
- γ. Να καταγράφεται διτι η συγκεκριμένη μονάδα έχει επιστραφεί καὶ διτι ελέχθηκε πρίν να ξαναχορηγηθεί.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ ΣΕ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Υπάρχουν περιπτώσεις διόπου η καθυστέρηση στην χορήγηση αίματος μπορεί να απειλήσει την ζωή του ασθενούς οπότε αλλα μπορεί να χορηγηθεί, πρίν να συμπληρωθούν οι συνήθεις διαδικασίες ελέγχου.

Σε αυτές τις περιπτώσεις ισχύουν οι ακόλουθες προυποθέσεις:

- α. Ασθενείς των οποίων η ομάδα ABO καὶ το RH έχουν πρόσφατα προσδιορισθεί από την Αιμοδοσία του Νοσοκομείου χωρίς λανθασμένη ένδειξη, μπορούν να πάρουν αίμα της ίδιας ομάδας πρίν συμπληρωθεί η διαδικασία της συμβατότητας.

- β. Ασθενείς των οποίων η ομάδα ABO δεν είναι γνωστή μπορεῖ να πάρουν συμπυκνωμένα ερυθρά ομάδος Ο κατά πρτίμηση RH αρνητικά.
- γ. Πρέπει να περιληφθεί στο αρχείο βεβαίωση του γιατρού που ζητεί την επείγουσα μετάγγιση, η οποία να δείχνει την ικισημότητα της κατάστασης του ασθενούς, ώστε να υπαγορεύεται η χορήγηση αίματος πρίν συμπληρωθεί η διαδικασία της συμβατότητας.
- δ. Η ετικέττα της μονάδος πρέπει να δείχνει εμφανώς, διτι η διαδικασία συμβατότητας δεν έχει συμπληρωθεί, όταν χορηγήθηκε η μονάδα.
- ε. Η συνήθης διαδικασία συμβατότητας πρέπει να συμπληρωθεί δύο γίνεται γρηγορότερα.
Εάν ο ασθενής δεν επιζήσει, για λόγους άσχετους προς την μετάγγιση, η συμβατότητα μπορεί να συντομευθεί με ευθύνη του υπεύθυνου γιατρού της Αιμοδοσίας.

ΑΥΤΟΔΟΓΗ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ

Αυτόλογη Μετάγγιση Προκαθαρισμένου Αίματος (Α.Μ.Π.Α)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

- α. Η Α.Μ.Π.Α συνεπάγεται την λήφη καὶ την συντήρηση του αίματος ή των προιόντων του από έναν δότη, με τον σκοπό την επαναχορήγησή τους σε αυτόν (δίο).
- β. Στις διαδικασίες για Α.Μ.Π.Α περιλαμβάνονται η συγκατάθεση του γιατρού του δότη, αλλά καὶ η γραπτή συγκατάθεση του διοιου, ή εφ'όσον ο δότης είναι ανήλικος, του γονέα ή του κηδεμόνατου.
- γ. Εάν ο δότης καὶ η μονάδα αίματος που έδωσε δεν εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλογής αιμοδοτών, η μονάδα αίματος πρέπει να χαρακτηρισθεί. "Μόνο για αυτόλογη χρήση" να φυλαχθεί ξεχωριστά καὶ να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για το συγκεκριμένο ατόμο.
- δ. Αιμοληφά για Α.Μ. δεν πρέπει να γίνεται, αν ο δότης πάσχει από βακτηριαλιμα, ή αν υποβάλλεται σε θεραπεία για αυτήν.
- ε. Αν η μονάδα χρησιμοποιηθεί για ομόλογη μετάγγιση πρέπει να εφαρμοσθεύν οι διαδικασίες εξέτασης του αίματος του δότη (ομάδα-ρέζους κ.α.).

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Επειδή υπάρχουν ειδικές συνθήκες που επικρατούν κατά την αυτόλογη μετάγγιση, για αυτό τον λόγο αυστηρά κριτήρια επιλογής των δοτών δεν εφαρμόζονται σ' αυτήν.

Σε περιπτώσεις δύο δεν μπορούν να εφαρμοστούν τα κριτήρια επειλογής ή συλλογής του αίματος τις οδηγίες τις καθορίζει ο διευθυντής γιατρός κακές οι οποίες καταχωρούνται στο εγχειρίδιο των μεθόδων. Οι οδηγίες περιλαμβάνουν:

(Προυποθέσεις Α.Μ.Π.Α)

- α. Ο όγκος του αίματος που συλλέγεται, από δότες με σωματικό βάρος 50KG δεν πρέπει να ξεπερνά τα 450- 450ML καθώς κακά τα απαιτούμενα δείγματα αίματος δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 30ML
Δότες με σωματικό βάρος κατώτερο των 50KG μπορούν να δώσουν αναλογικά λιγότερο αίμα με μειωμένο δγκο αντιπηκτικού κακό με την βασική προυπόθεση πως το λαμβανόμενο αίμα δεν θα υπερβαίνει το 13% του όγκου αίματος του δότη.
- β. Δεν υπάρχουν δρια ηλικίας για αιμοδοσία προκειμένου για αυτόλογη μετάγγιση.
- γ. Η αιμοσφαιρίνη του δότη δεν πρέπει να είναι χαμηλότερη από IIIG/III.
Ο δε ΗΣΤ δχι μικρότερος από 34%.
- δ. Η συχνότητα αιμοληψίας για αυτόλογη μετάγγιση καθορίζεται από τον γιατρό της Αιμοδοσίας κακό τον θεράποντα γιατρό.
Είναι σκόπιμο να μην συλλέγεται αίμα από τον δότη τις τελευταίες 72 ώρες πριν από την προγραμματισμένη εγχείρηση ή την μετάγγισή του.
- ε. Αφαίμαξη συγχρόνως με μετάγγιση (προκαθορισμένων αυτόλογων μονάδων) δεν πρέπει να γίνεται σε διαστήματα μικρότερα των τριών (3) ημερών.
- στ. Η μετάγγιση των αυτόλογων μονάδων πρέπει να γίνεται κάτω από ιατρική επίβλεψη.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΓΙΑ ΑΥΤΟΛΟΓΗ

ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ:

Ο προσδιορισμός της ομάδας ABO πρέπει να γίνεται στο κέντρο συλλογής.

Εάν η μετάγγιση δεν γίνεται στο κέντρο συλλογής πρέπει να επαληθεύεται η ομάδα ABO πριν από την μετάγγιση.

Τυχόν έλεγχος για μη αναμενόμενα αντισώματα πχ. S-E-COD καί για HBSAG είναι προαιρετικές.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΚΤΗ

α. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΜΑΔΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ABO

Ο καθορισμός της ομάδος του συστήματος ABO θα πρέπει να γίνεται με έλεγχο των ερυθρών με αντί-A, αντί-B, καί αντί-AB ορούς καί με αναζήτηση στον ορδ αντισωμάτων με A1 καί B ερυθρά.

Το αίμα δεν μπορεί να διατεθεί εάν δεν συμφωνούν οι παρα πάνω δοκιμασίες.

β. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ RHESUS.

Ο καθορισμός του RH γίνεται με ορδ αντί-D. Εάν το αίμα είναι -D αρνητικό, θα πρέπει να ελέγχεται με κατάλληλη τεχνική για την ανίχνευση του αντιγόνου DU.

Ακόμη θεωρείται απαραίτητο στα D αρνητικά δείγματα ο καθορισμός του πλήρους φαινότυπου (CCE).

Συνήθως στα αρνητικά δείγματα τα C καί E μικρά είναι θετικά.

γ. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΟΙ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΓΙΑ VDRL-AIDS (PACK TEST)
ΚΑΙ HBSAG.

Εάν κάποια από αυτές τις δοκιμασίες διαπιστώθει πως είναι θετική πρέπει να ενημερωθεί ο γιατρός του ασθενούς αμέσως.

δ. ΣΗΜΑΝΣΗ ΜΟΝΑΔΟΣ ΑΙΜΑΤΟΣ

Ο αικόνας του αίματος πρέπει να φέρει ετικέττα, στην οποία θα αναγράφονται τ' αιδλούσθα:

- Το ονοματεπώνυμο του ασθενούς
- Το πατρώνυμο
- Το δνομα του Νοσοκομείου
- Η ημερομηνία λήξης του αίματος
- Η θερμοκρασία συντήρησης του αίματος
- Καθώς καλ ο αριθμός(Νο) της φιάλης.

ε. ΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΔΙΑΘΕΣΗ

Η ομάδα ABO καλ ο τύπος RH ,τα αποτελεσματα ελέγχου (VDRL-AIDS-HBSAG) για μη αναμενόμενα αντισώματα ,εφ' δον γίνονται πρέπει να αναγράφονται στην ετικέττα πριν από την χορήγηση.

ΑΥΤΟΛΟΓΗ ΜΕΤΑΡΓΙΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΓΧΕΙΡΗΣΗΣ

Αυτόλογη μετάγγιση μπορεί να γίνει κατά την διάρκεια της εγχείρησης με αίμα, που έχει συλλεγεί από τον δρρωστο αμέσως προεγχειρητικά, ή με αίμα που συλλέγεται από το εγχειρητικό πεδίο ή από εξωσωματική κυκλοφορία.

Η διαδικασία ποικίλει καλ περιλαμβάνει άλλοτε αίμα με αντιπηκτικό και άλλοτε αίμα που έχει υποβληθεί σε πλύσιμο, φιλτράρισμα καλ συμπύκνωση με ειδικές συσκευές.

-Αίμα που συλλέγεται για αυτόλογη μετάγγιση κατά την εγχείρηση ,δεν μπορεί να χορηγηθεί σε άλλους ασθενείς.

-Οι τεχνικές για συλλογή αίματος κατά την εγχείρηση πρέπει να είναι ασφαλείς δοηπτες καλ να εξασφαλίζουν την ταυτότητα του συλλεγόμενου αίματος.

Οι συσκευές πρέπει να είναι ελεύθερες από πυρετογόνες ουσίες να περιλαμβάνουν φίλτρο, που να κατακρατά σωμα-

τίδια επιβλαβή για τον ασθενή καὶ να αποκλείουν το ενδεχόμενο εμβολής αέρα.

-Η θέρμανση του αίματος στην θερμοκρασία του σώματος κατά την διάρκεια της μετάγγισης συνιστάται σε περιπτώσεις δπως στην:

- Ταχεία μαζική μετάγγιση
  - Αφαιμαξομετάγγιση
  - Μετάγγιση των αρρώστων που έχουν ψυχροσυγκολλητίνες σε υψηλό τείτλο
  - Αν το αυτόλογο αίμα προθερμανθεί πριν την μετάγγιση η χορήγηση του πρέπει να γίνει μέσα από ειδική συσκευή θέρμανσης
  - Η συσκευή αυτή πρέπει να εξασφαλίζει τον έλεγχο της θερμοκρασίας του μεταγγιζόμενου αίματος με κατάλληλο θερμόμετρο ή καί με σύστημα συναγερμού.
  - Το αίμα δεν πρέπει να θερμαίνεται πάνω από τους 37°C
  - Το αίμα που συλλέγεται κατά την διάρκεια της επέμβασης, πρέπει να εκπληρώνει προδιαγραφές σχετικά με την σήμανση καί την συντήρηση εάν δεν χρησιμοποιηθεί κατά την διάρκεια ή αμέσως μετά την επέμβαση.
- Η προθεσμία (ο.χ) λήξης του αίματος αυτού είναι 24 ώρες από την συλλογή του.

ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ
ΓΙΑ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ

A. ΠΑΗΡΕΣ ΑΙΜΑ:

Ενδείκνυται:

- I. Για αποκατάσταση του δύκου του κυκλοφορούμενου αίματος, δηλαδή σε SHOCK, σε οξειά ή μεγάλη αιμορραγία.
2. Σε αιμορραγικές καταστάσεις για χορήγηση του παράγοντα πήξης που λείπει. Σήμερα επικρατεί η αντίληψη ότι πρέπει να χορηγείται ειδικά ο παράγοντας που λείπει ήδη έτσι να αποφεύγεται η άσκοπη χορήγηση πλήρους αίματος.
3. Σε βαρειά αναιμία, για βελτίωση της ικανότητας μεταφοράς οξυγόνου.

Σε αναιμίες που αντιμετώπιζονται με άλλα θεραπευτικά μέσα δηλαδή αιμορραγία (βελτιώνεται με χορήγηση βιταμίνης BI2). Η χορήγηση της οποίας γίνεται μόνο παρεντερικά ή ενδομυικά ποτέ δηλαδή από το στόμα, διότι λείπει ο ενδογενής παράγοντας του CASTE που θα συντελέσει στην απορροφησή του. Ο παράγοντας του Κάστλ είναι μία μουκοπρωτεΐνη του γαστρικού υγρού που συμβάλλει στην απορρόφηση της BI2.

Σε περιπτώσεις λοιπόν αναιμίας αικονίζουνται αποτελεί για τον οργανισμό τον εξαγενή παράγοντα θεραπεύεται της.

Τα περισσότερα συμπτώματα του ασθενούς εξαφανίζονται μετά την παρεντερική χορήγηση της.

Στις χρόνιες υπόχρωμες αναιμίες (βελτιώνονται με παρεντερική χορήγηση σιδήρου) σπάνια καταφεύγουμε στην μετάγγιση αίματος.

B. ΣΥΜΠΙΚΝΩΜΕΝΑ ΕΝΑΙΩΡΗΜΑΤΑ ΕΡΥΘΡΟΚΥΤΤΑΡΩΝ

Είναι ερυθροκύτταρα που αποχωρήστηκαν από το πλάσμα με φυγόκεντρηση ή καθίση το 80% περίπου του πλάσματος α-

φαιρείται αυξάνοντας τον αιματοκρέτη του χορηγούμενου αίματος σε 60-70%.

Το πλάσμα χρησιμοποιείται για την παρασκευή αλβουμίνης (πρωτεΐνη-ορδς από βόδι 22%), κρυοιζήματος της ΡΟΔ ή για σφαρόνης.

Ενδείκνυται σε:

- I. Αρρώστους που χρειάζονται μόνο ερυθροκύτταρα
2. Αρρώστους με βαριά αναιμία διότι ο δύκος του αίματος είναι σχετικά φυσιολογικός
3. Αρρώστους με καρδιακή ανεπάρκεια

Τα συμπυκνωμένα εναιωρήματα ερυθροκυττάρων χορηγούνται με βελόνη μεγάλου διαμετρήματος ο δε χρόνος ροής είναι βραδύτερος από εκείνον του πλήρους αίματος.

Γ. ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΩΝ:

Γίνεται σε αρρώστους με σοβαρού βαθμού θρομβοπενία, (ελάττωση των αιμοπεταλίων στο κυκλοφορούμενο αίμα) για έλεγχο ή πρόληψη της φιμορραγίας.

Βιώσιμα αιμοπετάλια μπορούν να χορηγηθούν με τις παρακάτω μορφές.

- I. Ήωρδ αίμα-αναπληρώνει ερυθροκύτταρα καὶ αιμοπέταλια
2. Πλάσμα πλούσιο σε αιμοπετάλια-περιέχει το 80-90% των αρχικών αιμοπεταλίων.
3. Ενακύρημα αιμοπεταλίων-διατηρεῖ σχεδόν δλα τα αρχικά αιμοπετάλια σε βιώσιμη κατάσταση αλλά σε μειωμένο δύκο καὶ εξαλείφει τον κίνδυνο της κυκλοφορικής υπερφρότησης.

Η χρήση συμβατών αιμοπεταλίων έχει περισσότερα πλεονεκτήματα καὶ μειώνει τον κίνδυνο σχηματισμού αντισωμάτων.

Επίσης μεταγγίζεις αιμοπεταλίων γίνονται -χια την θεραπεία της λευχαιμίας, της απλαστικής αναιμίας καὶ της

θρομβοπενίας με παράλληλη χορήγηση χημειοθεραπευτικών.

Δ. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΩΝ:

Χορηγούνται σε αρρώστους με βαριά καί προσωρινή καταστολή του μυελού των οστών.

Η επιβίωση των κοκκιοκυττάρων είναι βραχεία καί η διαδικασία εξασφάλισης επαρκούς αριθμού κοκκιοκυττάρων είναι πολύπλοκη καί πολύ ακριβή.

Σήμερα η χορήγηση κοκκιοκυττάρων γίνεται από λίγες μόνον τράπεζες.

Ε. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΛΑΣΜΑΤΟΣ ΑΙΜΑΤΟΣ

Ι. Ήνωπό πλάσμα - πλάσμα σε υγρή κατάσταση διατηρείται για 12 μήνες σε σκοτεινό δωμάτιο καί σε $14^{\circ}\text{C}-20^{\circ}\text{C}$.

Το ηλιακό φως προκαλεί μετουσίωση των πρωτεινών ενώ η φύξη ενισχύει τον σχηματισμό πηγμάτων.

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΕΣ

Χρησιμοποιείται με μειωμένη συχνότητα:

α. Θεραπεία διαταραχών της πήξης του αίματος

β. Διόρθωση της υποογκαιμίας εξ αιτίας εκλεκτικής απώλειας πλάσματος-κυρίως στους εγκαυματίες.

γ. Διόρθωση της υποογκαιμίας σε οξεία απώλεια αίματος διαν η άμεση χορήγηση πλήρους αίματος είναι αδύνατη.

2. Πλάσμα που φύχηκε σε νωπή κατάσταση ή ξηρό πλάσμα-το τελευταίο διαχωρίζεται αμέσως σε θερμοκρασία δωματίου καί η αναπόστασή του γίνεται λίγες ώρες πριν από την χρησιμοποίησή του με την προσθήκη 400 ml απεσταγμένου νερού ελεύ-

θερο από πυρετογόνες ουσίες.

Με την διαδικασία αυτή διατηρούνται οι παράγοντες για την VIII.

Πλάσμα φύχηκε σε νωπή κατάσταση πρέπει να διατηρείται σε θερμοκρασία -20°C για αυτό καί η μεταφορά του πρέπει να γίνεται σε υποδοχείς με ξηρό πάγο για την διατήρηση της θερμοκρασίας.

3. Συμπυκνωμένα προιόντα του παράγοντα VIII ανθρώπινης προέλευσης.

Αυτά ανεβάζουν εύκολα την πυκνότητα του παράγοντα VIII του πλάσματος του αιμοφιλικού ατόμου σε 60-80%.

Η παρασκευή τους απαιτεί πολλούς δότες, για αυτό καί οι διατεθιμένες ποσότητες είναι μικρές.

4. Κρυοιζημα της ΡΟΩ-είναι αποτελεσματικό για την θεραπεία της αιμοφιλίας A(ενδεια παράγοντα VIII).

5. Συμπυκνωμένη ανθρώπινη λευκωματίνη(HUMAN SERUM ALBUMIN)- πλάσμα αίματος από διάφορους αιμοδότες αναμιγνύεται καί αποστειρώνεται.

Η αποστείρωση γίνεται με διήθηση καί στη συνέχεια θέρμανση του τελικού προιόντος σε 60°C για 10 ώρες.

Στο εμπόριο η ανθρώπινη λευκωματίνη κυκλοφορεί σαν διαλυμα 20% μέσα σε ισότονο διάλυμα χλωριούχου νατρίου ή γλυκοζης σε φιαλίδια των 50ΜL.

Το πλεονέκτημα της λευκωματίνης έναντι του πλάσματος είναι ότι λόγω της αποστείρωσης είναι απαλλαγμένη από τον ίδιο της ηπατίτιδας.

Το μειονέκτημά της είναι το υψηλό κόστος.

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΙΝΗΣ:

α. Σε αρρώστους με υποογκαιμικό SHOCK , διότι αυξάνει

τον κυκλοφορούντα δγκο αίματος.

β. Σε αρρώστους με υποπρωτειναιμία διδτι αυξάνει την λευκωματίνη του αίματος.

6. Ανθρώπινο ινωδογόνο.

Χρησιμοποιείται κυρίως στη συγγενή καί επίκτητη υποινωδογονοπενία που επιπλέκεται καί με αιμορραγία.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ

Το Αίμα περιλαμβάνει κύτταρα δπως: ερυθρά καί λευκά αιμοσφαίρια, καί αιμοπετάλια που κολυμπούν μέσα στο πλάσμα.

ΑΙΜΑ: Είναι ένα είδος υγρού ιστού, μεσεγχυματικής προελεύσεως το οποίο βρίσκεται μόνο στους πολυκύτταρους οργανισμούς.

Είναι ένας ιστός ζωντανός που δεν μπορεί ακόμη να υποκατασταθεί με κανένα φαρμακο ή χημική ουσία.

Δεν το παρασκευάζομε το παίρνουμε από υγιεινές δότες.

Ο ολικός δγκος του αίματος αποτελεί το 8% του βάρους του σώματος ή το I/I2 του βάρους του σώματος.

ΑΙΜΑΤΟΚΡΙΤΗΣ: Είναι η εκατοστιαία αναλογία των ερυθρών αιμοσφαιρίων σε σχέση με τον συνολικό δγκο αίματος

ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΝΗ: Αποτελεί σύνθετη πρωτείνη καί αποτελείται από αίμη καί σφαιρίνη.

Αίμη: Η σύνθεσή της γίνεται στα μιτοχόνδρια από οξικό οξύ καί γλυκίνη. Αρχικό στάδιο η σύνθεση σύνθεση μιας

πυρρολικής ένωσης.

Σφαιρίνη: Η σύνθεσή της γίνεται στα ριβοσώματα. Αποτελείται από τέσσερεις πεπτιδικές αλυσίδες (150 περίπου αμινοξέα).

Οι φυσιολογικές αιμοσφαιρίνες του ανθρώπου είναι τέσσερεις A-A2 -F καλ GOWER.

ΕΡΥΘΡΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ: Είναι ώριμα κύτταρα με κύρια λειτουργία την μεταφορά αιμοσφαιρίνης η οποία με την σέιρά της μεταφέρει οξυγόνο από τους πνεύμονες στους ιστούς, καλ διοξείδιο του άνθρακα από τους ιστούς στους πνεύμονες (ανταλλαγή αερίων).

Η μέση διάρκεια ζωής τους είναι 120 ημέρες.

ΛΕΥΚΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ ή ΔΕΥΚΟΚΥΤΤΑΡΑ: Αυτά είναι οι προστάτες της άμυνας του οργανισμού μας κατά των μικροβίων ή άλλων ξένων βλαπτικών παραγόντων με φαγοκυττάρωση.

Η διάρκεια ζωής τους είναι 2-10 ημέρες.

ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑ ή ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΑΡΑ: Αυτά είναι πολύ μικροσκοπικά κύτταρα, καί είναι εκείνα που πρώτα φράζουν το σημείο τραυματισμού ενδιαγγείου, σχηματίζοντας ένα αιμοστατικό αιμοπεταλιακό θρόμβο, ώστε να σταματήσει η αιμορραγία.

ΠΛΑΣΜΑ: Αντιπροσωπεύει το 4,5-5% του σωματικού βάρους. Είναι διαφανές, κιτρινώπο, σύνθετο υγρό καί αποτελείται κυρίως από νερό στο οποίο είναι διαλυμένες διάφορες οργανικές καί ανόργανες ενώσεις (ουσίες) διατάξεις: Πρωτεΐνες, Υδατάνθρακες, Λιπίδια, Ηλεκτρολύτες καί Παράγοντες Ηζεώς.

Το πλάσμα μεταφέρει με την κυκλοφορία τις θρεπτικές ουσίες στα κύτταρα, καί παίρνει από αυτά τα προϊόντα που πρέπει να αποβληθούν καί τα μεταφέρει στα όργανα απέκωντας (Συκώτικεφρούς-Πνεύμονες).

ΚΥΤΤΑΡΟΑΦΑΙΡΕΣΗ: Είναι ο διαχωρισμός καί η συλλογή κυττάρων του αίματος με την μέθοδο της αφαίρεσης.

ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΟΑΦΑΙΡΕΣΗ: Είναι ο διαχωρισμός των αιμοπεταλίων με φυγοκέντρηση από το ολικό αίμα με συνεχή ή διακεκομένη επιστροφή των ερυθρών αιμοσφαίριων καί του πτωχού σε αιμοπετάλια πλάσματος στον δότη.

ΛΕΥΚΟΑΦΑΙΡΕΣΗ: Είναι ο διαχωρισμός των λευκοκυττάρων από ολικό αίμα με ή χωρίς αιμοπετάλια. Τα ερυθρά αιμοσφαίρια καί το πτωχό σε αιμοπετάλια καί λευκοκυττάρα πλάσμα επιστρέφεται στον δότη συνεχώς ή διακεκομένα κατά την διάρκεια της διαδικασίας.

ANTIFONA: Είναι ουσίες που δταν εισχωρήσουν στον οργανισμό του διεγείρουν καί παράγει αντισώματα τα οποία αντιδρούν ειδικά με το αντιγόνο το οποίο προκαλεί την παραγωγή τους.

(Υπάρχει μοναδική σχέση μεταξύ αντιγόνου καί αντισώματος διπλας κλειδαριάς καί κλειδιού).

Διακρίνονται σε πλήρη καί απτίνες.

Πλήρη ή Ανοσογόνα αντιγόνα είναι οι Πρωτείνες καί οι πολυσακχαρίτες. Καλούνται πλήρη αντιγόνα επειδή μπορούν από μόνα τους να προκαλέσουν την διέγερση του οργανισμού για παραγωγή αντισωμάτων. Οι απτίνες είναι ουσίες με μικρό μοριακό βάρος που δεν έχουν αντιγονική ικανότητα.

Αν δημιουργήσουμε αυτά τα ατελή αντιγόνα ενωθούν με κάποιο μόριο φορέα διπλας μία πρωτείνη τότε μετατρέπονται σε πλήρη αντιγόνα.

ANTISΩΜΑΤΑ: Είναι ουσίες που παράγει ο οργανισμός μας δταν διεγερθεί από ένα αντιγόνο. Έχουν την ικανότητα καί διέβτητα να αντιδρούν με το συγκεκριμένο αντιγόνο που προκάλεσε την παραγωγή τους.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

PRIMAXIN(IMIPENEM-CILASTATIN SODIUM/MSD).

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ:

Αιματοκρίτης (Ανδρες) : 47 - 7 (40-54%).

Αιματοκρίτης (Γυναίκες): 42 - 5 (37-47%).

Αιμοσφαιρίνη (Ανδρες) : 14 - 18 G/100ML

Αιμοσφαιρίνη (Γυναίκες): 12 + 16 G/100ML

Λευκά Αιμοσφαίρια: 5.000 - 10.000/MM³

Ερυθρά αιμοσφαίρια: 4.38K - 5.9 εκ/MM³

Στον υγιή άνδρα είναι περίπου 5.200.000 και στην υγιή γυναίκα 4.700.000 ανά κυβικό χιλιοστό αέματος.

Αιμοπετάλια: 200.000 - 350.000/MM³

Ινωδογόνο: 0.15 - 0.35 G/100ML

T.K.E (Ανδρες): 0-10 MM/H

T.K.E (Γυναίκες): 0-15 MM/H

Χρόνος Προθ/νης: < 2'' διαφορά

Χρόνος Ροής: < 4-6 MIN

Χρόνος Πήξεως: < 15 MIN

T-3 : 24-36%

T-4 : 2,9 - 6,4 μG/100/ML

Ολικό Ιώδιο: 3,5 - 8,8 μG/100ML

Φολικό οξύ(օρού): 5-21 μG/ML

Ουδ/ρα Λαπη(օρού): 150-300/100ML

Λιπαρά οξέα(Ορού): 380-465 MG/100ML

Ινσουλίνη(Νηστεων): 4-24μG/ML ορού

Κάλιο Ορού: 3.5 -5.5. MEG/LIT

Νάτριο Ορού: 135-145 MEG/LIT

Μαγνήσιο Ορού: 1.5.-2.0 MEG/LIT

Ασθεντιο Ορού: 8.5 -10.5 MG/100ML

Σίδηρος Ορού: 50-150MG%

Ανοργ.Φωσφόρος: 2-4.5 MG%

Γλυκόζη: (70-100) ή 80-120MG/100ML

Ολική Πρωτεΐνη: 6.0-8.4 G/100ML

Λευκωματίνη: 3.5-5.5 G/100ML

Σφαιρίνη: 2.3 -3.5G/100ML

Αμυλαση: 4-25 μον/ML

Ακετόνη: 0.3-2 MG/100ML

Τριγλυκερίδια: 40-150MG/100ML

Ολικά Λιπίδια: 450-1000 MG/100ML

Χοληστερίνη: 120-250 MG/100ML

L.D.H. : 60-120 μον./ML

S.G.O.T (ALAT): 10-40 μον/ML

S.G.P.T.(ASAT): 6-36 μον/ML

Αζωτο Ουρίας: 8-25 MG/100ML

Ουρία: 17-53 MG/ML

Ουρικό οξύ: 3.0-7.0 MG/100ML

Αλκ.Φωσφατάση: 13-39 Δμ/LIT

Κρεατίνινη: 0.7.-1.5 MG/100ML

Χολερυθρίνη(Ολική) : 0.15 - 1.0 MG/100 ML

Αμεσος : 0.4% MG

Εμμεσος : 0.7% MG

pH αίματος : 7.4

ΟΥΡΩΝ:

pH : 6.25

Ειδικό βάρος: 1001 - 1030

Κάλιο: 2-3.5 G/24 ωρο

Νατριο: 3-6G/24ωρο

Ασβέστιο: 150 MG/24ωρο

Κρεατινίνη: 15-25 MG/KG/24ωρο

Κάθαρση: 150-180 L /24ωρο

Κρεατινίνης: ή 104-125 MI/MIN

Κάθαρση Ουρίας : 70 - 5ML /MIN

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

PRIMAXIN (IMIPENEM-CILASTATIN SODIUM /MSD)

L DH γαλακτική

αφυδρογονάση

RBC ερυθρά

αιμοσφαίρια

L PL λιποπρωτεΐνες

χαμηλής πυκνότητας

RNA ριβονουκλεϊκό

οξύ

M μέτρο

SEC δευτερόλεπτο

MCG μικρογραμμάριο
(10^{-6} GR)

SGOT γλουταμινική

οξαλοξική

τρανσαμινάση

MEG χιλιοστοισοδύναμος	SGPT γλουταμινική πυροσταφυλική τρανσαμινάση
MG χιλιοστογραμμάριο	SHBG φυλοδεσμευτική σφαιρίνη
MG Μαγνήσιο	
MIG ελάχιστη ανασταλτική συγκέντρωση	SI Διεθνές Σύστημα Μονάδων
MIN πρώτο λεπτό (της ώρας)	SJM τετραγωνικό μέτρο
M χιλιοστόλιτρο	TBG θυροξινοδεσμευτική σφαιρίνη
MIN χιλιοστόμετρο	
N δέκατο	ΤΕ θυροεσφαιρίνη
Να Νάτριο	TTH θυρεοειδοτρόπος ορμόνη
NACI χλωριούχο νάτριο	μονάδα, τεμάχιο κομμάτι
NG νανογραμμάριο (10^{-9} GR)	
NM νανόμετρο (10^{-9} M)	WBC λευκά αιμοσφαίρια
OZ ουγγιά	
P ₂ φωσφόρος, πίεση	WHO Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας
PCO ₂ πίεση διοξειδίου του άνθρακα	μ μικρό- (χ 10^{-6})
PO ₂ πίεση οξυγόνου	μ μικρόλιτρο (10^{-6} L)

PG πικογραμάριο (10^{-12} GR)	μM Μικρόμετρο ($10^{-6} M$)
ΡΗ συγκέντρωση τριών υδρογόνου	μG μικρογραμάριο ($10^{-6} GR$)
PO από το στόμα	∠ μικρότερος από
IV ενδοφλεβίως	> μεγαλύτερος από
SC Υποδορίως	↖ ίσος ή μικρότερος από
IM ενδομυικώς	≥ μεγαλύτερος ή ίσος από
J (κάθε) JKAJU	≡ περίπου ίσο με
JID 4 φορές την ημέρα	DNA δεσοξυριβονουκλεϊκό οξύ
R, R ρέντγκεν (μονάδα ακτινοβολίας)	DTP διφθερίτιδα-τέτανος κοκκύτης
A CTH φλοιοεπινεφριδιοτρόπος ορμόνη	ECG ηλεκτροκαρδιογράφημα
ADH αντιδιουρητική ορμόνη	EEG ηλεκτροεγκεφαλογράφημα
ADP διφωσφορική αδενοσίνη	ENY εγκεφαλοκυτιαζό υγρό
AIDS σύνδρομο επικτητής ανοσολογικής ανεπάρκειας	Σ Βαθμούς Κελσίου
ΑΙΤ αλανινική αμινοτρανσφεράση	

AMP μονοφωσφορική αδενοσίνη	F φαρενάιτ(βαθμος θερ- μοκρασίας
ASA ακετυλοσαλικυλικό οξύ, ασπιρίνη	GGPD γλυκόζη-6-φωσφο- ρική δευδρογενάση
AST ασπαραγινική αμινοτρανσφεράση	ATP τριφωσφορική αδενοσίνη
B-HCG β-χοριακή γοναδοτροπίνη	GR γραμμάριο
	H ώρα
BMR ρυθμός βασικού μεταβολισμού	HB αιμοσφαιρίνη
BP αρτηριακή πίεση	HCl υδροχλωρικό οξύ
BUN άζωτο ουρίας αίματος	HCO ₃ δυττανθρακικό
Ca ασβέστιο	HCT αιματοκρίτης
CK κινάση κρεατίνινης	Hb λιποπρωτεΐνες υ- ψηλής πυκνότητας
CI: Χλώριο	HG υδράργυρος
CNS κεντρικό νευρικό σύστημα	HKG ηλεκροκαρδιογράφημα
CM εκατοστόμετρο	ΗΖ ερντζ (κύκλοι / δευτε- ρόλεπτο)
IGA ανοσοσφαιρίνη A	K κάλιο
CO μονοξείδιο του άνθρακα καρδιακή παροχή	KCAL χιλιοθερμίδα
	KG χιλιόγραμμο

CO₂ διοξείδιο του ανθρακα

I λέπτο

CPK κρεατινική φωσφοροκενάση

LASER ενίσχυση φωτός με πρόκληση εκπομπής ακτινοβολίας

CSF εγκεφαλοκυτιαζούγρο

CW Κυβικός

IB λιθρα

DHEA δευδροπιανδροστερόνη.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ:

Μετάγγιση είναι η παροχή πλήρους αίματος ή ορισμένων συστατικών του αίματος στο κυκλοφορικό σύστημα.

Η χρησιμοποίηση της μετάγγισης στην θεραπευτική αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της νεώτερης θεραπευτικής, κυρίως για την προφύλαξη από χειρουργική ή καί τραυματική καταπληξία.

Η εφαρμογή της πρίν κατά καί μετά την εγχείρηση έκανε δυνατές πολλές επεμβάσεις.

Η μετάγγιση αποτελεί καί προφυλακτική αγωγή σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης καταπληξίας.

ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ

1. Αποκατάσταση καί διατήρηση του δύκου του αίματος (7% του βάρους του σώματος) κατά την αιμορραγία, καταπληξία ή γκανάματα πρίν καί μετά από χειρουργικές επεμβάσεις

2. Αποκατάσταση του δύκου του πλάσματος καί της πυκνότητας των λευκωμάτων του.

3. Αντιστάθμιση της ελάττωσης των ερυθροκυττάρων ή της αιμοσφαιρίνης π.χ σε περιπτώσεις αναιμίας, δηλητηριάσεως μονοξείδιο του άνθρακα κ.λ.π.

4. Χορήγηση παραγόντων για αποκατάσταση διαταραχών της πηκτικότητας του αίματος.

ΠΟΙΟΙ ΕΙ ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΙΜΑΤΟΣ

1. ΑΜΕΣΟΣ:

2. ΕΜΜΕΣΟΣ:

1. Κατά την άμεση μετάγγιση χορηγείται το αίμα του δότη κατ'ευθείαν στον πάσχοντα.

Η χορήγηση του αίματος πρέπει να γίνει σε χρόνο 8-10' λεπτά της ώρας από την λήψη του για τον κίνδυνο να πήξεται (σήμερα δεν εφαρμόζεται).

2. Γιατην άμεση προμήθεια αίματος ή στοιχείων αίματος έχουν ιδρυθεί "Τράπεζες αίματος" που διαθέτουν διατηρημένο αίμα ή ξηρό πλάσμα.

Το αίμα διατηρείται πρόσκαιρα συνήθως σε θερμοκρασία 4°C μετά από προσθήκη ατριειών αλάτων καί γλυκότης.

Το αίμα έξω από τον οργανισμό καί μέσασε ειδικό φυγεό μπορεί να διατηρηθεί για 2I ημέρες διότι αυτή είναι διάρκεια ζωής των ερυθρών αιμοσφαιρίων έξω από τον οργανισμό.

Η διάρκεια ζωής των ερυθρών αιμοσφαιρίων στον οργανισμό φυσιολογικά είναι I2I ημέρες.

Οταν το αίμα μείνει σε χαμηλή θερμοκρασία καί σε χρόνο πάνω από 2I ημέρες, τότε απελευθερώνεται από τα ερυθροκύτταρα κάλιο(κάλιο ορού φυσ. τιμή 3.5-5,5 MEG/LIT χιλιοστοισοδύναμα ανά λίτρο) καί βαθμιαία αυτά αιμολύνονται.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Νοσηλευτική Ενεργεια

ΦΑΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

I. Ο Νοσηλευτής πρέπει να βεβαιώθει διτι όχει γίνει ο καθορισμός της ομάδος αίματος καὶ η δοκιμασία διασταύρωσης.

2. Χορηγεί το αίμα μέσα σε 20' λεπτά μετά την παραλαβή του από την τράπεζα αίματος

3. Ελέγχει το αίμα για φυσαλίδες για αλλοιώσεις της χροιάς του καὶ για θολότητα. Καθώς επίσης καὶ για τυχόν ρωγμές στην φιάλη

I.Ο καθορισμός της ομάδας γίνεται για τις ομάδες A,B,AB,ή Ο καὶ του παράγοντα RH η διασταύρωση γίνεται για τον έλεγχο της συμβατότητας του αίματος του δότη καὶ του δέκτη

2.Το αίμα θα πρέπει να διατηρείται σε θερμοκρασία $2^{\circ}-4^{\circ}\text{C}$ μέχρι την ώρα που θα χορηγηθεί. Διότι παρατηρείται ταχεία καταστροφή των ερυθροκυττάρων στο αίμα που δεν διατηρείται σε κατάλληλη θερμοκρασία.

3.Η παρουσία των φυσαλίδων μπορεί να σημαίνει ανάπτυξη μικροβίων.Η αλλοιώση της χροιάς του καὶ η θολότητα μπορεί να είναι προειδοποιητικά σημεία αιμόδυσης.

ΦΑΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

I. Ελέγχει τις ετικέττες του δότη καὶ του δέκτη(αριθμό συμβατότητας,ομάδα καὶ RH) που

βρίσκονται πάνω στην φιάλη, καί την κάρτα αιμοδοσίας, για να βεβαιωθεί για την ομάδα του αρρώστου καί εξακριβώνει την ταυτότητα του αρρώστου που θα πάρει το αίμα.

Φωνάζει τον άρρωστο με το δνομά του(ονοματεπώνυμο)καί συγκρίνει την ταυτότητα του αρρώστου, αν φορά στο χέρι με την ετικέτα της φιάλης αίματος. Ελέγχει επίσης την ημερομηνία λήξης του αίματος ,καί το αν έχει υπογραφεί από τον γιατρό της αιμοδοσίας.

2. Δίνει καί στον γιατρό να κάνει τον ίδιο έλεγχο καί να μονογράψει την ετικέτα της φιάλης αίματος.

3. Παίρνει απαραίτητως τα ζωτικά σημεία του αρρώστου, (θερμοκρασία-σφυγμό-αναπνοή καί αρτηριακή πίεση).

4. Πλένει καθαρά τα χέρια του

5. Απολυμαίνει το πάμα της φιάλης αν αυτή είναι γιάλυνη

1.Ο λεπτομερής έλεγχος είναι απαραίτητος διότι προφυλάσσει τον Νοσηλευτή από την χορήγηση λανθασμένου αίματος, σε λάθος άρρωστο (που μπορεί μία τέτοια χορήγηση να προκαλέσει θανατηφόρα αντίδραση).

2. Για καλύτερη επιβεβαίωση καί προφύλαξη του εαυτού του για τυχόν συγέπειες.

3. Διότι ο Νοσηλευτής πρέπει να γνωρίζει τα ζωτικά σημεία πρίν την μετάγγιση, για να μπορεί να συγκρίνει τις μετέπειτα μεταβολές των ζωτικών σημείων.

6.Τοποθετεί την συσκευή μετάγγι-
ση αίματος με Ασηπτη τεχνική

6.Μεταξύ φιάλης καί δείκτου ροής
υπάρχει ένα φύλτρο το οποίο χρη-
σιμεύει για την συγκράτηση τεμα-
χιδίων που μπορεί να προκαλέσουν
εμβολή.Καθίζηση αιμοπεταλίων,λευ-
κοκυττάρων καί ενικής μπορεί να
αποφράξουν τον αυλό της συσκευής
χορήγησης αίματος.

7.Αφαιρεί καί κρατεί το κάλυμ-
μα του επιστομίου του ελεύθερου
άκρου της συσκευής ανάμεσα στον
μικρό καί τον παράμεσο δάκτυλο
του αριστερού του χεριού καί
το ελεύθερο άκρο της συσκευής
με τον δέικτη καί τον αντίχει-
ρα.Με το δεξέ του χέρι βαστά-
την φιάλη αίματος καί την
αντιστρέψει

8.Ακολούθως αφαιρεί τον αέρα
από την συσκευή αίματος.

8.Για την αποφυγή εμβολής αέρα.

9.Κρεμά την φιάλη αίματος στο
στατό ,περίπου ένα μέτρο πάνω
από το επίπεδο της καρδιάς
του αρρώστου καί κλείνει τον
ρυθμιστή ροής της συσκευής
του αίματος,καλύπτει το επι-
στόμιο του ελεύθερου ακρου της
συσκευής με το κάλυμμα του καί
το κρεμά στο στατό(εφ' δύον αυ-
τό διατηρείται αποστειρωμένο).

9.Ο ρυθμός ροής του αίματος
καθορίζεται από το ύψος της
φιάλης καί το μέγεθος (διάμετρος)
της βελόνης.

ΙΟ. Δένει τον ελαστικό σωλήνα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην δεθεί κόμβος, (διασταυρώνει τα άκρα του ελαστικού σωλήνα φέρνοντας το ένα άκρο κάτω από την διασταύρωση* διατηρεί τα δύο άκρα του σωλήνα προς το πάνω μέρος). Η φλέβική ροή αίματος θα πρέπει να σταματήσει, δχι δύως η αρτηριακή ροή καί σφυγμός πρέπει να φηλαφάται.

ΙΙ. Λέει στον άρρωστο να ανοιγοκλείνει την παλάμη του καί του κάνει μαλάξεις στον πήχυ από κάτω προς τα πάνω.

ΙΖ. Ψηλαφά την φλέβα, (θέση, φορά καί σκληρότητα του τοιχώματος) ακρια καί αν η φλέβα είναι ορατή.

ΙΖ. Καθαρίζει το δέρμα πολύ καλά με αντισηπτική διάλυση (BETADINE) στην θερμοκρασία δωματίου. Το αφήνει να στεγνώσει ή το σκουπίζει με αποστερωμένη γάζα.

ΙΟ. Για να διογκωθεί η φλέβα εμποδίζονται την επιστροφή του αίματος προς την καρδιά. Εάν ο καθορισμός της φλέβας καθυστερεί, λύνει τον ελαστικό σωλήνα καί τον ξαναδένει. Η παρατεταμένη περίδεση προκαλεί κυάνωση του δέρματος καί μεταβολή των συστατικών του αίματος προ βρίσκονται κάτω από την περίδεση.

ΙΙ. Διέτι συσπώντας τους μυς του κατώτερου τμήματος του χεριού το αίμα αθετεί στις φλέβες, οι οποίες διογκώνονται ακρια περισσότερο.

ΙΖ. Αποφεύγεται έτσι μία τυχαία παρακέντηση αρτηρίας.

ΙΖ. Για την απομάκρυση των μικροβίων του δέρματος. Δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί τέλεια απολύμανση του δέρματος. Ακρια αποφεύγει να καθαρίζει το δέρμα με κρύα αντισηπτική διάλυση ειδικά αν ο άρρωστος πολύ μικρές φλέβες. Το κρύο επίθεμα θα προκαλέσει περαιτέρω σπασμό των αγγείων.

I4. Τοποθετεί τον αριστερό του αντίχειρα, αφού προηγουμένως πιάσει το χέρι περιφερικά του σημείου φλεβοκέντησης περίπου 2,5 CM κάτω από το σημείο εισαγωγής της βελόνης. Κατ' τραβά το δέρμα προς το χέρι του.

I5. Κρατά την βελόνη σε γωνία 45° κατά μήκος του τοιχώματος της φλέβας προς την κατεύθυνση που θέλει να παρακεντήσει καί τρυπά το δέρμα.

I6. Μόλις διαπιστώσει στις βρίσκεται στην φλέβα προχωρεί την βελόνη στγάσιγκα 2,5CM περίπου.

I7. Ρυθμίζει το ρυθμό ροής του αιματος στα 5ML ανά λεπτό κατά την διάρκεια των πρώτων 15MIN της χορήγησης αιματος. Μένει κοντά στον άρρωστο για τουλάχιστον 15-30 λεπτά μετά την έναρξη της μετάγγισης. Εάν δεν υπάρξουν σημεία αντίδρασης καί υπερφρότησης της κυκλοφορίας ο ρυθμός ροής μπορεί να υξηθεί (συνήθως στις 60-80 σταγόνες ανά λεπτό).

I4. Με αυτό τον τρόπο η φλέβα ακινητοποιείται. Επίσης το τεντωμένο δέρμα βοηθά στην εντόπιση καί διατήρηση της φλέβας στην θέση της.

I5. Η γωνία αυτή επιτρέπει την εισαγωγή της βελόνης μέσα στην φλέβα με μεγαλύτερη ευκολία καί ακρίβεια, καί μειώνει το δραγμα του δερματος στο ελάχιστο.

I7. Συνήθως σημεία ή συμπτώματα ανεπιθύμητων αντιδράσεων εκδηλώνονται κατά την διάρκεια χορήγησης των πρώτων 50-100ML αιματος.

Εάν η μετάγγιση αιματος διακοπεί έγκαιρα, οξεία σωληναριακή νέκρωση καί θάνατο σπάνια συβαίνουν.

Η μετάγγιση θα πρέπει να τελειώσει σε I¹/2 ώρα περίπου.

I8. Χορηγεί το αίμα σε αργό ρυθμό, αν ο άρρωστος είναι μικρό παιδάκι ή ηλικιωμένος ή πάσχει από ιαρδιακό νόσημα.

Ποτέ

I9. (ΔΕΝ ΤΟΠΟΘΕΤΕΙ ΦΑΡΜΑΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΑΙΜΑ. ΔΕΝ ΧΟΡΗΓΕΙ DEXTROSE 5% W ME TO ΑΙΜΑ. (ΔΕΝ) ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΔΙΑΜΑ RINGER'S LACTATED

I8. Η πολύ γρήγορη μετάγγιση αίματος μπορεί να προκαλέσει υπερφόρτηση της κυκλοφορίας καί να προξενήσει συμφορητική ιαρδιακή ανεπάρκεια καί πνευμονικό οίδημα.

I9. Η προσθήκη φαρμάκων μέσα στο αίμα μπορεί να προκαλέσει φαρμακευτική ασυμβατότητα με το αίμα ή την αντιπηκτική διάλυση του αίματος. Η δεξτρόζη δεν περιέχει ηλεκτρολύτες καί μπορεί να προκαλέσει αιμόλυση καί πήξη του αίματος στον σωλήνα της συσκευής. Το διάλυμα RINGER'S LACTATED επειδή περιέχει ασβέστιο σε μεγάλη περιεκτικότητα μπορεί να προξενήσει πήγματα.

ΦΑΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

1. Παρατηρεί τον άρρωστο προσεκτικά. Παίρνει τα ζωτικά σημεία 15-20 μετά την έναρξη της μετάγγισης. Στην συνέχεια παίρνει καί αναγράφει τα ζωτικά σημεία κάθε ώρα ή πιο συχνά εάν χρειάζεται.

2. Άλλαζει την συσκευή μετάγγισης αίματος σε περίπτωση χρρήγησης καί άλλης μονάδας αίματος.

1. Μεταβολή της κατάστασης του αρρώστου μπορεί να είναι ενδεικτικό σημείο ανάπτυξης επιπλοκών λόγω της μετάγγισης.

2. Διδτι το φίλτρο μπορεί να αποφραχθεί καί μόνο με την χρήγηση μιας φιάλης αίματος.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ

Οι αντιδράσεις που εμφανίζονται στον ασθενή κατά την διάρκεια, καὶ μετά την μετάγγιση χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

α) Στις άμεσες αντιδράσεις: Αυτές που εμφανίζονται κατά την διάρκεια ή αμέσως μετά την μετάγγιση αίματος

β) Στις έμμεσες αντιδράσεις: αυτές που εμφανίζονται μετά την πάροδο κάποιου χρονικού διαστήματος.

ΑΜΕΣΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ

I. Αιμολυτική: Είναι η σοβαρότερη μορφή αντίδρασης. Οφείλεται σε μετάγγιση ασύμβατου αίματος με το αἷμα του δεκτη, οπότε τα ερυθροκύτταρα του δετη συγκολλούνται από το πλάσμα του λήπτη.

Το αἷμα είναι ασύμβατο ως προς τις ομάδες του συστήματος ABO καὶ σε πολύ μικρό κοσοστό σε ασυμβατότητα περιορισμένη στις ομάδες KELL, DUFFY, LEWIS, κ.λ.π.

ΠΡΟΛΗΨΗ

α. Πρέπει πρώτα να βεβαιωθούμε για την συμβατότητα του αίματος, καὶ την ταυτότητα του αρρώστου πριν την μετάγγιση.

β. Ο Νοσηλευτής πρέπει να μείνει κοντά στον άρρωστο τα πρώτα 15-30 λεπτά εάν η μετάγγιση διακοπεῖ έγκαιρα, ενδέχεται μία ανεπιθύμητη καὶ πιθανόν θανατηφόρα αντίδραση να αποφευχθεί.

γ. Ακόμη το αίμα νά το χορηγεί με πολύ αργό ρυθμό(5MIL ανά MIN) κατά το χρονικό διάστημα αυτό.

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

Τα πρώτα συμπτώματα μετά την χορήγηση ασύμβατου αίματος είναι:

Αίσθημα μυρμηκισσεως στα άκρα, οσφιαλγία, προκάρδιο, βάρος ρέψος κυάνωση, ταχυκαρδία καί πτήση της αρτηριακής πίεσης του αίματος.

Τα συμπτώματα αυτά οφείλονται στην απόφραξη μικρών αγγείων από τα συγκολληθέντα ερυθροκύτταρα.

Μετά από λίγο αιμολύονται οι μάζες των ερυθροκυττάρων καί η αιμοσφαίρηνη που διαλύεται μέσα στο πλάσμα προκαλεί κτερο.

Αργότερα εμφανίζονται σημεία νεφρικής ανεπάρκειας διπώς λευκωματουρία, κόκκινα ούρα (από την απελευθέρωση της αιμοσφαίρηνης) ολιγουρία εξ αιτίας της απόφραξης του διηθητικού συστήματος των νεφρών από τα κατεστραμένα ερυθρά αιμοσφαίρια.

Η ολιγουρία μπορεί να φθάσει καί σε πλήρη ανουρία. Για την πρόβληψη της αντίδρασης αυτής ευθύνεται η Αιμοδοσία, ο Νοσηλευτής που παραλαμβάνει το αίμα καί ο γιατρός που το εφαρμόζει.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΤΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕ-
ΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ

Σημεία καί Συμπτώματα

Νοσηλευτική Δραστηριό-
τητα

α. Μυρμηγάση ή κάτω άκρων

Ο Νοσηλευτής:
- Αναστέλλει την ροή του αίματος
- Αξιολογεί τα συμπτώματα
- Ελέγχει την ετικέττα της φιάλης του χορηγού-
μενου αίματος.

β. Οσφυαλγία.

β. - Παρακολουθεί συνεχώς τον άρρωστο για την εξέλιξη των συμπτωμάτων.
- Ενημερώνει τον γιατρό.

γ. Προκάρδιο βάρος

γ. Μένει κοντά στον άρρωστο καί τον παρακολουθεί.

δ. Ρέγος

δ. - Σκεπάζει τον άρρωστο με ελαφρά ζεστά σκεπάσματα.
- Τοποθετεί θερμοφόρα στα ή κάτω άκρα
- Προσφέρει στον ασθενή ζεστά υγρά από το στόμα(αν τα δέχεται).

ε. Ταχυσφυγμία

ε. Διακόπτει την χορήγηση αίματος, μετά από γνώμη

του γιατρού, καί το στέλνει στην τράπεζα αίματος με τις ανάλογες παρατηρήσεις.

ζ. Πτώση της αρτηριακής πίεσης.

ζ.Ο Νοσηλευτής μετρά προσεκτικά, αξιολογεί καὶ αναγράφει τα ζωτικά σημεῖα: θερμοκρασία-σφυγμούς- καὶ αρτηριακή πίεση αίματος.

-Είναι έτοιμος επέστις για ενδοφλέβια χορήγηση υγρών.

η. Ικτερος

η. Παρατηρεῖ καὶ αξιολογεί την ένταση καὶ σοβαρότητα των συμπτωμάτων όπως ικτερος, χρώμα ούρων κ.α.

θ. Ολιγόσυρία

θ. Κάνει ακριβή μέτρηση των ούρων
-Αναγράφει τα λαμβανόμενα καὶ αποβαλλόμενα υγρά.

Ι. Πυρετός

ι. Ανακουφίζει τον άρρωστο από τον υψηλό πυρετό.
-Διακόπτει την μετάγγιση αίματος
-Ενημερώνει την τράπεζα αίματος
-Είναι έτοιμος για αφαιμαξομετάγγιση αν χρειασθεί

ια. Α νησυχία

ια.Ο Νοσηλευτής αρχίζει αμέσως IV έγχυση μαννιτόλης.
OMAUNITOL είναι διάλυμα αιθυλικής αλκοόλης καὶ δεν εμπλουτίζεται με αμπούλες π.χ κάλιο, νάτριο κ.λ.π.
(χορηγεί γρήγορα 200ΜL υπέρτονου διαλύματος μαννιτόλης 20% με ταχύ ρυθμό, για την διετήρηση της νεφρικής

αιμάτωσης καί διούρησης.

Αν καί δλα τα υπέρτονα διαλύματα ο Νοσηλευτής πρέπει να τα χορηγεί με αργή ροή σε αυτή την περίπτωση έχουμε εξαίρεση του κανόνα.

Διατηρεί την βελόνη αλλά χρησιμοποιεί νέα συσκευή έγχυσης.

ιβ. Ούρα βαθιά χρωματισμένα
(αιμοσφαιρίνη).

ιβ. Τοποθετεί μόνιμο καθετήρα κύστης καί μετρά τα ούρα κάθε ώρας.
Συλλέγει δλα τα ούρα για έλεγχο της χροιάς.

ιγ. Αιμορραγία από το τράχυμα ή
το σημείο της φλεβοκέντησης

ιγ. Στέλνει δείγματα αίματος καί ούρων του αρρώστου στο εργαστήριο για έλεγχο παρουσίας ελεύθερης αιμοσφαιρίνης στο πλάσμα (ενδεικτικό ενδαγγειακής αιμόλυσης) καί διάχυτης ενδαγγειακής πήξης.
Επίσης για προσδιορισμό των χρωστικών στα ούρα.

ιδ. Προοδευτική μείωση της διούρησης (ολιγουρία, ανουρία)

ιδ. Στέλνει την φιάλη αίματος καί δείγμα πρόσφατου αίματος του αρρώστου στην Αιμοδοσία για έλεγχο συμβατότητας.

ιδ. Αίσθημα πληρότητας στο κεφάλι καί ερυθρότητα προσώπου.

ιε. Χορηγεί 50-100ΜL υπέρτονου διαλύματος διττανθρακικού νατρίου 8,4% για την αλκαλοποίηση των ούρων καί την αποτροπή του σχηματισμού κρυστάλλων οξειδικής αιματίνης στα ουροφόρα σωληνάρια.

ιστ. Διάταση των φλεβών του τραχήλου.

ιστ. Χορηγεί οξυγόνο για την αντιμετώπιση της δύσπνοιας.

ιζ. SHOCK

ιζ. Πρέπει να υποπτευθεί σωληναριακή νέκρωση εάν δεν εμφανισθεί διεύρηση-την αντιμετώπιζει με την χορήγηση υγρών καί ηλεκτρολυτών.

ιη. Φάσεις αιμολυτικής αντίδρασης
Διαιρένουμε 4 φάσεις:

α. Φάση SHOCK

β. Την μετά το SHOCK φάση(αιμοσφαιρινούρα καί ίκτερος). Δργω αύξησης της χολεριθρίνης.

Φυσιολ. τιμές

Αμεσος χολερ. 0,4MG/100 ML

Εμμεσος Χολερ. 0,7/MG/100ML

Ολική χολερ. 0,15-1.0 MG ανά 100ML (ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ)

γ. Ολιγουρική φάση όταν ο άρρωστος έχει 2000Ο/24ωρο -οξεία σωληναριακή νέκρωση.

Η παρουσία των συγκριμάτων αιμοσφαιρίνης μέσα στα ουροφόρα σωληνάρια, το οίδημα του ιστού που υπάρχει γύρω από τα ουροφόρα σωληνάρια καί η υπόταση, μπορείνα οδηγήσουν σε νεφρική ανεπάρκεια.

Κατά την φάση αυτή παρατηρεί-

ται αύξηση της ουρίας και του καλύου.

Φυσιολογικές τιμές:

Ουρίας(τελικό προϊόν διάσπασης των λευκωμάτων) 17-53MG/ML και Κάλυο ορού: 3,5-5,5MEG (χιλιοστοισοδύναμα ΙΙΤ/λέπτο).

δ. Φάση διεύρησης (4-5 ΙΙΤ ανά 24 ωρο).

Ο κίνδυνος παραμένει μέχρις δτου ο νεφρός λειτουργήσει νονικά.

ιη. Απαλάσσει τον δρρωστο από τον άγχος και την ανησυχία.

ΝΟΣΗΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ

Η μετάγγιση είναι πλήρους αίματος είναι προιόντων του ενέχει πολλούς κινδύνους. Μερικές από τις δυνητικές αυτές επιπλοκές δεν μπορούν να προληφθούν με απόλυτη βεβαιότητα. Υπάρχει μεγάλη συχνότητα νοσηρότητας καὶ θνητότητας που συνδέεται με την χορήγηση αίματος.

2. ΠΥΡΕΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ

Οφείλονται:

- α. Στην παρουσία πυρετογόνων ουσιών (οι πυρετογόνες ουσίες είναι πολυσακχαρίτες ή προιόντα μικροοργανισμών) στο αντιπηκτικό ή την συσκευή.

- β. Σε άτομα που έχουν υποστεί μεταγγίσεις παρατηρείται ανάπτυξη συγκολλητινών στο πλάσμα του δρρωστού έναντι των λευκοκυττάρων ή των αιμοπεταλίων (φυσιολ. τιμές 5.000-10000/ MM^3 καὶ 200.000 -350.000/ MM^3 αντίστοιχα).

I. Πρόδληψη:

Ο άρρωστος πρέπει να διατηρείται σκεπασμένος κατά την διάρκεια της μετάγγισης.

Αντιμετώπιση:

- α. Ο Νοσηλευτής διακόπτει γρήγορα την μετάγγιση, ενημερώνει τον γιατρό καὶ την Αιμοδοσία (για έλεγχο της συμβατότητας του αίματος).
- β. Παίρνει την θερμοκρασία I/2 ώρα μετά την εμφάνιση του ρύγους.

Σημεία καὶ Συμ-
πτώματα:

Αυτά μπορεύν να εμφανιστούν
Ι-3 ώρες από την έναρξη της
μετάγγισης καὶ σπάνια μέχρι
24 ώρες μετά.

α. Ρήγος καὶ υψηλός πυρετός

- α.Ο Νοσηλευτής θερμαίνει τον άρρωστο με ζεστά σκεπάσματα ,θερμοφόρα στα άκρα καὶ ζεστά υγρά.
- Παρακολουθεῖ το ανέβασμα της θερμοκρασίας σε αχνά χρονικά διαστήματα καὶ διατηρεῖ διάγραμμα.
- Ανακουφίζει τον άρρωστο από τον πυρετό με ανάλογα νοσηλευτικά μέτρα(διπλός δροσερό περιβάλλον)
- Μπορεί να χορηγήσει καὶ αντιπηρετικά (ασπιρίνη)για την ελάττωση του πυρετού.

β.Ναυτία καὶ εμετοί

- β.Περιορίζει ἡ διακόπτει την χορήγηση υγρών,από το στόμα.
- Τοποθετεῖ τον άρρωστο σε ύπτια θέση καὶ του συνιστά να παίρνει βαθειές αναπνοές.
- Καθαρίζει την στοματική κοιλότητα μετά τον έμετο.

γ.Ερυθρότητα προσώπου καὶ ταχύπνοια.

- γ.Παίρνει την θερμοκρασία του ασθενούς.
- Τοποθετεί τον άρρωστο σε ανάρροπη θέση.
- Διακόπτει την ροή του αίματος
- Μετρά τα ζωτικά σημεία:

Αναπνοές, αρτηριακό σφυγμό, αρτηριακή πίεση του αίματος καί τα αξειολόγει.

δ. Κρύοι - Ιδρώτες

δ. Αλλάζει τα ιδρώμενα ρούχα του αρώστου.

- Προστατεύει τον άρρωστο από ρεύματα αέρος
- Ενημερώνει την τράπεζα αίματος για το συμβάν.
- Σε περίπτωση οριστικής διακοπής του αίματος στέλνει την φιάλη στην τράπεζα αίματος με τα ανάλογα σχδια.

Επειδή η αντίδραση από πυρετογόνες ουσίες είναι ελαφρότερη από την αιμολυτική καί προκαλείται από την μόλυνση του αίματος από μικρότια που είναι ανίκανα να δημιουργήσουν-προξενήσουν σηφαίμια (σαπρόφυτα) δυνάτα δύμας να προκαλέσουν αντίδραση.

Η πρόληψη αυτής της αντίδρασης συνιστάται:

- στον έλεγχο του τρόπου αποστείρωσης συρίγγων (γι αντινοβολία).
- των συσκευών μεταγγίσεων αίματος καθώς
- καί στον έλεγχο της κατάστασης του μεταγγιζόμενου αίματος.

3. Αλλεργικές Αντιδράσεις

Οφείλονται σε ευαισθησία του δέκτη έναντι πρωτεΐνης του δότη τροφικής ή άλλης προέλευσης.
Εμφανίζονται σε άτομα με ιστορικό αλλεργίας καθ' ότι συχνότητα 1% περίπου.

Πρόσληψη:

- α. Ο Νοσηλευτής ελέγχει καθ' απομακρύνει δλους τους αιμοδότες με ιστορικό αλλαργίας.
- β. Ρωτά τον άρρωστο εάν έχει ιστορικό αλλεργίας.
- γ. Χορηγεί προφυλακτικά αντιιισταμινικά πρίν από την έναρξη της μετάγγισης σε αλλεργικούς αρρώστους.

Συνήθη Συπτώματα:

α. Κνησμός καί ερυθρότητα δέρματος

Αντιμετώπιση:

- α. Αναστέλλει την ροή του αίματος
- Παρακολουθεί συνεχώς τον ασθενή για εξέλιξη συμπτωμάτων
- Ενημερώνει τον γιατρό
- Χορηγεί φάρμακα που προσδιόρισε ο γιατρός

β. Εντονη δύσπνοια

- β. Χορηγεί οξυγόνο
- Τοποθετεί τον άρρωστο σε ανάρροπη θέση
- Διατηρεί ήρεμο περιβάλλον
- Διακόπτει την ροή του αίματος έπειτα από υπόδειξη του γιατρού
- Στέλνει το αίμα στην τράπεζα αίματος με τα ανάλογα σχόλια.
- Όταν ο άρρωστος εμφανίσει βαρειά αναπνευστική δυσχέρεια είναι έποιμος να χορηγήσει υποδορίως έπινεφρίνη σε δόση 0,3ΜL διαλυμάτος I/I000

γ. Οίδημα λάρυγγος σπάνια

- γ. Παρακολουθεί διαρκώς τον άρρωστο για εμφάνιση οιδήματος στις περιοχές χαλαρών ιστών.
- Εχει έτοιμο το υλικό για χορήγηση οξυγόνου
- Είναι έτοιμος για φαρμακευτική αντιμετώπιση οιδήματος λάρυγγος
- Είναι έτοιμος για τραχειοτομή

4. Α ντιδράσεις από την υπερφρτωση της κυκλοφορίας.

Οφείλονται:

- Είτε στην χορήγηση μεγάλης ποσότητας αίματος
- Είτε στον ταχύτερο ρυθμό ροής του αίματος από δια τη ναρδιά μπορεί να δεχτεί.

Παρατηρείται κυρίως σε άτομα με καρδιακή ή νεφρική ανεπάρκεια καί σε ηλικιωμένους, καχεκτικούς καί χρόνιους αναιμικούς αρρώστους, στους οποίους επιδιώκεται ταχεία διερθωση της αναιμίας ή της ολιγαιμίας με απανειλημμένες μεταγγίσεις.

Πρόδημο:

- α. Η χορήγηση του αίματος να γίνεται με αργό ρυθμό
- β. Χορήγηση συμπυκνωμένων ερυθρών (επιθυμητή ποσότητα- αιμοσφαιρίνης- μικρός δύκος).
- γ. Ελέγχει καί αναγράφει την Κ.Φ.Π. σε αρρώστους με καρδιακό νόσημα
- δ. Διατηρεί τον άρρωστο σε καθιστή θέση.

Συπτώματα

Εκδηλώνεται συνήθως με σημεία
οξείας καρδιακής κάμψης δηλα-
δή:

α. Δυσφορία

β. Δύσπνοια υπό μορφή ταχύ-
πνοιας

γ. Βήχα παραγωγικό

δ. Ταχυκαρδία

ε. Κεντρική κυδνωση

στ. Διάτασση των φλεβών του τρα-
χήλου

ζ. Υγρούς ρόγχους στις βάσεις
των πνευμόνων

η. Πνευμονικό οίδημα

Αντιμετώπιση από τον
Νοσηλευτή

α. Διακόπτει αμέσως την μετάγγιση
του αίματος καί ειδοποιεί τον
γιατρό

β. Διατηρεί την φλέβα ανοικτή με
διάλυμα 5% DEXTROSE σε 0,5%
διάλυμα NaCl

γ. Τοποθετεί τον δρρωστό σε ανάρ-
ροπη θέση

δ. Χορηγεί οξυγόνο καί βρογχοδια-
σταλτικά }
ε. Δίνει καρδιοτόνωση }

στ. Ετοιμάζεται για φλεβοτομή α-
φαίμαξη

ζ. Χορηγεί διευρητικά (MAUNITOL)
σύμφωνα με την ιατρική εντολή

η. Παρακολουθεί διαρκώς την Κ.Φ.Π
καί τα ζωτικά σημεία του ασθε-
νούς

θ. Καί το κυριώτερο να προσφέρει
συναισθηματική υποστήριξη καί
ψυχολογική προσέγγιση στον άρ-
ρωστο στην οικογένειά του καί
στους συγγενείς του.

5. Σηφαιμία:

Οφελεταί:

Στην χορήγηση μολυσμένου αίματος με φυχρόφιλα παθογόνα μικροβια, γιατί αυτά πολλαπλασιάζονται πιθεύκολα στο ψύχος.

Συμπτώματα:

Εμφανίζονται μετά την χορήγηση των πρώτων 50-100ml αίματος:

α. Υψηλός πυρετός(πάνω από 38,4°C)ρήγος

β. Εντονη ερυθρότητα του προσώπου

γ. Εντονη κεφαλαλγία ή οπισθοστερνικός πόνος

δ. Εμετοί καί αιματηρές διάρροιες

ε. Πόνοι στην κοιλιά καί στα άκρα

στ. Καταπληξία(SHOCK)

ζ. Σπασμοί καί κώμα

Πρόληφη:

α. Ο Νοσηλευτής δεν πρέπει να αφήνει το αίμα να παραμένει σε θερμοκρασία δωματίου πάνω από 30 MIN χωρίς λόγο διότι έτσι επιταχύνεται η ανάπτυξη των μικροβίων

β. Δεν θερμαίνει τις φιάλες αίματος πρίν από την μετάγγιση

γ. Ελέγχει το αίμα για παρουσία φυσαλίδων αέρα καί αλλαγή της χροιάς του πριν από την μετάγγιση.

δ. Χρησιμοποεί διώρυ πάντα άσηπτη τεχνική

ε. Για μεγαλύτερη ασφάλεια χρησιμοποιεί την συσκευή αίματος όχι περισσότερο από 4 ώρες Δεν παρατείνει την χορήγηση αίματος για περισσότερο από 4 ώρες καί δεν βάζει φάρμακα στο αίμα

Αντιμετώπιση

α. Γρήγορα τη διακοπή της μετάγγισης

β. Αμέσως καλλιέργειες αίματος από το αίμα του δότη(καί του δέκτη) καί το υπόλοιπο αίματης φιάλης στο εργαστήριο

γ. Ο Νοσηλευτής αντιμετώπιζει την σηφαιμία σύμφωνα με ιατρική εντολή -αντιβιατικά, ενδοφλέβια χορή-

γηση υγρών προσφατο αίμα, αγγειοσυσπατικά, κορτικοειδή

6. Αναφυλακτική Αντίδραση.

Εμφανίζεται σπάνια καί συμβαίνει συνήθως σε αρρώστους που έχουν αναπτύξει αντισώματα έναντι των IGA ανοσοσφαιρικών.

Είναι συχνή σε αρρώστους με πολλαπλές μεταγγίσεις Θστόσο μπορεί να εμφανισθεί καί σε άτομα που δεν έχουν ιστορικό προηγουμενών μεταγγίσεων ή εγκυμοσύνης.

Συμπτώματα:

Εμφανίζονται έπειτα από χρήγηση πολύ λίγων ΜΕ αίματος.

α. Εντονή ερυθρότητα (γενικευμένη)
β. Βροχοσπασμός καί κουραστική αναπνοή

γ. Οπισθοστερνικός πόνος

δ. Δαρυγγικό οίδημα

ε. Καταπληξία

στ. Α πώλεια συνείδησης.

6 Πρόληψη:

Συνισταται στην χορήγηση αίματος χωρίς IGA ανοσοσφαιρίνες. (Η να έχουν αφαιρεθεί).

Αντιμετώπιση:

- α. Διακοπή της μετάγγισης
- β. Γρήγορη χορήγηση επινεφρίνης, υποδορίων
- γ. Χορήγηση οξυγόνου καί κορτικοειδών
- δ. Σε βαριά υπόταση χορηγεί ενδοφλεβίως (IV) επινεφρίνη
- ε. Δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να συνεχιστεί η μετάγγιση.

ζ. Εντονη γαστρεντερική δυσφορία με εμέτους και διάρροια

Οι αντιδράσεις αυτές είναι έντονες και συνήθως αποβαίνουν θανατηφόρες.

7. Εμβολή αέρος

Συμβαίνει δταν:

α. Η ροή του χορηγούμενου αίματος της φιάλης είναι γρήγορη και ενώ η φιάλη έχει αδειάσει οπότε ο αέρας εισέρχεται κατ' ευθείαν στην κυκλοφορία.

β. Ο ελαστικός σωλήνας κατά την αλλαγή των φιαλών δεν έχει εκνωθεί από τον αέρα πλήρως.

γ. Η έγχυση του αίματος γίνεται με τον άρρωστο σε θέση TRENDENBURG, λόγω της δημιουργήσεως αρνητικής πίεσης μέσα στην φλέβα.

Συμπτώματα και Σημεία:

α. Πόνος στον θώρακα

β. Βήχας και αιμόπτυση

7. Πρόληφη:

α. Ιδιαίτερη προσοχή από τον Νοσηλευτή δταν αλλαζει την συσκευή αίματος, για την αποφυγή εισόδου αέρος στην φλέβα του μεταγγιζόμενου.

β. Καλή εφαρμογή της βελόνης στην συσκευή για να εμποδίζεται η είσοδος του αέρα

α. Διακόπτει αμέσως την μετάγγιση
β. Τοποθετεί τον άρρωστο σε ελαφρά θέση TRENDENBURG έτσι ώστε να παγιδευτεί ο αέρας στις δεξιές κοιλότητες της καρδιάς.

γ.Δύσπνοια έντονη

δ.Κυάνωση και Ανησυχία

ε.Υπόταση

στ.Συχνό και αδύνατο σφυγμό

γ.χορηγεί οξυγόνο

8.Μετάδοση νόσου:

Μέσω του μολυσμένου αίματος του δότη μπορούν να μεταδοθούν στον δέκτη νόσος δπως:
Ηπατίτιδα εξ ομολόγου ορού
Ελονοσία και Σύφιλη

8.Πρόβληψη:

α.Σωστή επιλογή των δοτών.

β.Α παγορεύεται η λήφη αίματος από δότη που έχει ιστορικό η-πατίτιδας-κτερου ή η εργαστηριακή του εξέταση είναι θετική για το αντιγόνο της ηπατίτιδας Β.

9.Υπερκαλιαιμία

Οφείλεται:

Στην χορήγηση μεγάλων ποσδητητάς συντηρημένου αίματος Ιδιαίτερη ευαισθησία εχουν τα βρέφη, καθώς και τα άτομα με νεφρική και καρδιακή ανεπάρκεια και αυτά που παίρνουν ενδοφλέβια κάλιο: φυσ.τιμή καλίου: 3,5-5,5,MEG/LIT .

9.Πρόβληψη:

α. Αποφυγή της χορήγησης συντηρημένου αίματος.

Διότι κατά την χορήγηση του αίματος εξέρχεται κάλιο από τα κύτταρα με αποτέλεσμα το κάλιο του ορού του αίματος πολλές φορές να ανέρχεται σε 10-25MEG/LIT (χιλιοστοισοδύναμα ανά λίτρο).

Συμπτώματα:

- α. Ναυτία, κωλικός εντέρου, διάρροια
- β. Μυική αδυναμία έντονη
- γ. Χαλαρή Παράλυση
- δ. Απάθεια
- ε. Ελάττωση του αριθμού των σφύξεων (φυσ. τιμή 60-80 ανά MIN)
- στ. Καρδιακή ανακοπή

ΙΟ. Υπασθεστιαναίμα

Οφείλεται:

Στην δεσμευση ιδόντων ασθεστίου από τα κιτρικά ανιόντα Παρατηρείται κατά την χορήγηση μεγάλης ποσότητας συντηρημένου αίματος με κιτρικό νάτριο, σε μικρό χρονικό διάστημα.

Συμπτώματα

- α. Μυικοί σπασμοί καί κράμπες
- β. Θετικό σημείο CHVOSTEK

ΙΟ. Πρόληψη:

- α. Ελέγχει διαρκώς αν ο ρυθμός της ροής του αίματος είναι αργός.
- β. Χορηγεί από άλλη φλέβα γλυκού ικινό ασβέστιο σε μαζικές μεταγγίσεις.

Αντιμετώπιση:

- α. Διακόπτει την μετάγγιση του αίματος καί ενημερώνει τον γιατρό.
- β. Χορηγεί χλωριούχο ή γλυκού ικινό ασβέστιο ενδοφλέβια από άλλη φλέβα διμως σύμφωνα με τις οδηγίες του γιατρού.

γ. Παραμορφώσεις (γκριμάτσες)

δ. Δακτυλικές και περιστομικές
παρατηθήσεις

ε. Καρποποδικός σπασμός-τετα-
νία

στ. Λαρυγγοσπασμός

ζ. Σπασμός

η. Καρδιακή ανακοπή

θ. Καρδιακές αρρυθμίες.

ΠΟΙΕΣ ΟΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ
ΣΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ

ΑΙΜΑΤΟΣ

1. Ειδοποιεί εγκαίρως τον γιατρό καί την Τραπεζα Αίματος
2. Διακρίπτει την χορήγηση αίματος, αλλά διατηρεί την φλέβα ανοικτή με την χορήγηση δεξτρόζης ή φυσιολογικού ορού, για την περίπτωση που θα χρειάστει να χορηγηθούν αμέσως φάρμακα.
3. Στέλνει την φιάλη(ασκό)αίματος καί την συσκευή της στην Αιμοδοσία για έλεγχο της συμβατότητας καί καλλιέργεια του αίματος.
4. Παίρνει από τον άρρωστο δείγματα αίματος για αιμοσφαιρίνη, καλλιέργεια καί επανέλεγχο καθορισμού ομάδος αίματος.
5. Συλλέγει καί στέλνει στο βιοχημικό εργαστήριο δείγματα ούρων για ανίχνευση αιμοσφαιρίνης, επίσης κρατεί(συλλέγει) τα ούρα των επόμενων ουρήσεων.
6. Παίρνει τα ζωτικά σημεία του ασθενούς
7. Μένει κοντά στον άρρωστο πάντα, προσφέροντάς του ψυχολογική υποστήριξη.
8. Ενημερώνει λεπτομερώς το φύλλο νοσηλείας του αρρώστους σχετικά με:
  - α. Την ώρα που εμφανίστηκε η αντίδραση.
  - β. τα συμπτώματα του αρρώστου
  - γ. τα ζωτικά σημεία του ασθενούς.

- δ. την στιγμή(ώρα) που σταμάτησε η αντίδραση
- ε. το ποσό του αίματος που χορηγήθηκε(MIL)
- στ. τον αριθμό της φιάλης του αίματος, το δρυ οχρήσης, και την ομάδα αυτής.
- ζ. την ώρα που στάλθηκε το δείγμα ούρων στο βιοχημικό εργαστήριο.
- η. την ώρα που ειδοποιήθηκε ο γιατρός
- θ. την ώρα άφιξης του γιατρού.

Ο ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΦΙΑΛΗ

ΑΙΜΑ:

- α. Αισθάνεται σαν άνθρωπος, την ηθική ικανοποίηση δτι κάνει το καθήκον του σώζοντας μία ζωή καὶ σαν πολίτης, δτι συμβάλλει στην βελτίωση της υγείας του λαού.
- β. Δικαιούται αίμα σε ώρα προσωπικής ή οικογενειακής ανάγκης.
- γ. Δικαιούται δωρεάν αιματολογικές εξετάσεις σε περίπτωση προσωπικής του ασθένειας.

Πιο Συγκεκριμένα:

- δ. Προσφέρει ανεκτίμητη συμβολή για να καλυφθούν οι ανάγκες της χώρας μας:

Οι ανάγκες αυτές είναι:

- α. Ετήσιες ανάγκες αίματος 400.000 μονάδες
- β. Σε κάθε IO νοσοκομειακούς αρρώστους οι δύο χρειάζονται μετάγγιση αίματος.
- γ. Για νασαθεί ένας βαριά τραυματισμένος χρειάζεται IO μέχρι καὶ 40 μονάδες αίματος. Πρέπει να σημειώσουμε πως η Ελλάδα έχει πολύ μεγαλύτερο ποσοστό τραχαίων ατυχημάτων, σε σχέση με άλλες χώρες της ΕΟΚ.
- δ. Για κάθε άρρωστο με Μεσογειακή Αναιμία χρειάζονται τουλάχιστον 30 μονάδες αίματος τον χρόνο.

- ε. Σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις η ανάγκη για κάθε δρωστό υπερβαίνει τις 10 μονάδες, δημοσε εγχειρήσεις καρδιάς, ρήξη μήτρας, βαρεία γαστρορραγία ή άλλης αιμορραγίας.
- στ. Για κάθε δρωστό με λευχαιμία υπολογίζονται πάνω από 50 μονάδες αίματος ή αιμοπεταλίων.
- ζ. Για να καλυφθούν οι ανάγκες σε πλάσμα και παράγωγα πλάσματος πρέπει να κλασματοποιηθούν 400.000 μονάδες αίματος.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑΓΓΙΖΟΜΕΝΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

Ιη

Επώνυμο: Ζαρμακούπη

Όνομα: Άννα

Ημερ. Γεννησης: 28.8.74

Τόπος Γέννησης: Αγρίνιο

Οικογενειακό Ιστορικό: Οι γονείς της πάσχουν από β' ομόζυγη μεσογειακή αναιμία. Ο μεγαλύτερος αδελφός της ηλικίας 18 χρονών είναι υγιέστατος.

ATOMIKO ΙΣΤΟΡΙΚΟ

-Περιγεννητικό Ελεύθερο

-Μηνιγγίτις πρό 4ετίας

ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Φυσιολογική

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Σε ηλικία 5 μηνών διεγνωσθή στο Καραμανδάνειο Παιδιατρικό Νοσοκομείο Πατρών ότι πάσχει από μεσογειακή Αναιμία. Αιμοσφαίρη ΗΒ 8G/100Ml.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΙΣ

Η πρώτη μετάγγιση της ασθενούς σε ηλικία πέντε (5) μηνών περίπου, το ποσό του μεταγγιζόμενου -χορηγούμενου αίματος δεν αναφέρεται.

Πάντως το ποσό του χορηγούμενου αίματος αντιστοιχεί στα 15 CC ανά KG βάρους.

Σε ηλικία 5 1/2 χρονών άρχισε αποσιδήρωση καί έκτοτε κάνει συστηματικά.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η αποσιδήρωση αρχίζει μεταξύ των 10-20 πρώτων μεταγγίσεων καί δχλι σε ηλικία μικρότερη των δύο χρόνων.

Ασχετα αν το παιδί άρχισε να μεταγγίζεται από ηλικία 4 ή 5 μηνών.

Η αποσιδήρωση γίνεται 5-6 φορές την εβδομάδα καί θα συνεχίζεται εφ' δρου ζωής της ασθενούς.

Η αποσιδήρωση γίνεται κυρίως το βράδυ συνήθως από τις 10 μ.μ. έως τις πρώτες πρωινές ώρες 7-8 περίπου.

Έχουμε υποδόρια έγχυση DESTERAL (50-60 MG/κιλό βάρους είντε στα χέρια ή στα πόδια ή την κοιλιά.

Η ροή καί ο χρόνος χορήγησης της DESTERAL είναι μία σταγόνα ανά δέκα 1/10 SEC (δευτερόλεπτα) περίπου.

Η συγκέντρωση σιδήρου γίνεται κυρίως στον σπλήνα-ήπαρ ιστούς καί ενδοκρινείς αδένες (πάγκρεας-υπόφυση, γεννητικούς αδένες-καρδιά) κ.α.

Ως γνωστόν στον σπλήνα των μικρών παιδιών γίνεται η

εξωμυελική ερυθροποίηση δηλαδή η γέννεση καί δημιουργία των ερυθρών αιμοσφαιρίων, σε αντίθεση με τους ενήλικες όπου ο σπλήνας είναι το σημείο καταστροφής των ερυθρών αιμοσφαιρίων, αυτών των γηρασμένων ερυθρών που έχουν υποστεί αλλοιώσεις.

Αυτό το γεγονός σημαίνει συσσώρευση σιδήρου.

Ο σπλήνας προσφέρεται σαν νδστιμή καί υψηστης βιολογικής αξίας τρόφη στα μικρά παιδάκια εξ αιτίας των πολλών ερυθρών αιμοσφαιρίων, όχι δμως καί των παιδιών που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία.

Φυσιολογική Εξέταση:

Γενικά Καλή

Προσωπείο: -

Βάρος σώματος : 46KG

Ηπαρ: (-)

SI S2: K.Φ

Φύσημα: Οχι

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟΥ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Γενική Εξέταση Αιματος : 16.5.1990

Αριθ.Αιμοπεταλίων: 310.000/M³

Αιματοκρίτης: 31%

Λευκά: 7.600/M³

Ουρία Αιματος: 35MG/ML

Σάκχαρο Αιματος: 115MG/100ML

Χοληστερίνη Αιματος: 177MG/100ML

Τραυσαμινάσες: SGOT(ALAT) 38 U μοναδ/ML

SGPT(ASAT) 57 U μοναδ/ML

Κρεατίνη: 0,7MG/100ML

Τριγλυκερίδια: 22MG/100ML

Αλκαλική φωσφατάση: 243 Δμ/ΛΙΤ

Ολική Χολερυθρίνη: 2,8%G/100ML

Αμεσος: 1,3 MG/100ML Μεγάλα μονοπύρηνα: 10

Εμμεσος: 1,5 MG/100ML Πολυμορφοπύρηνα: 44

Κάλιο ορού: 4,7MEJ/LIT Ήωσινδφιλα: 6

Νάτριο ορού: 14,7MEJ/LIT Λεμφοκύτταρα: 40

Η ασθενής μέχρι τον Δεκέμβριο του 1986 μεταγγίζετο σε τακτά χρονικά διαστήματα ενός μηνός περίπου με αιμοσφαίρηνη εισόδου κυρίως 9,5-10G/100ML καί HB εξόδου 13-14G/100ML.

Τον Ιανουάριο καί Φεβρουάριο του 1987 χρειάστηκε να κάνει δύο μεταγγίσεις σε μεσοδιαστήματα 6 ημερών περίπου καί δέκα(10) αντίστοιχα λόγω χαμηλής πτώσης της Αιμοσφαίρηνης.

Η ασθενής δεν πήρε φάρμακα ,μα συνέχιζε να μεταγγίζεται ανά διαστήματα 20-25 ημερών περίπου.

Τον Απρίλιο του 1987 χρειάστηκε πάλι να μεταγγισθεί εντός 10 ημερών από την προηγούμενη μετάγγισή της λόγω μεγάλης πτώσης της HB 8,5G/100ML.

Τον Μάρτη του 1987 έγινε έλεγχος

Εκπλυση των ερυθρών με ξυλόζη καί έλεγχος εκπλύματος με PANNEL ερυθρών.

Παρουσίασε έντονη θετική συγκόληση σε όλα τα δείγματα.

Έλεγχος ορού της ασθενούς με την μέθοδο του PANNEL

Πιεθανώς αντί -C^W → ασθενής αντίδραση

καί αντί Ε ή KP^A -KP^B αντισωμάτων.

Από την 14.5.87 εως την 5.6.87 έπαιρνε DREROL OR 40MG/24ωρο ,στην συνέχεια μειώθηκε η δόση προοδευτικά καί εξακολουθούσε να παίρνει μόνο 5MG μέρα παρά μέρα.

Είχε σταθεροποιηθεί πλέον το χρονικό διαστημα των μεταγγίσεών της.

Απρόσμενα μετά από την τελευταία της μετάγγιση την 6.7.87 χρειάστηκε να μεταγγισθεί σε διάστημα μικρότερο των 12 ημερών, λόγω μεγάλης πτώσης της αιμοσφαιρίνης της.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στο διάστημα αυτό οι μεταγγίσεις αίματος γίνονται με φαινοτυπημένο αίμα.

Ελέγχετο δηλ.ο ασκός της φιάλης του αίματος να είναι αρνητικός (-) ως προς C_W (αντίσωμα), επειδή η ασθενής είχε αναπτύξει αντίσωμα C_W καθώς επίσης ομάδα-ρέζους κ.λ.π.

Λόγω της δυσκολίας της κατάστασης που παρουσίασε η ασθενής, καί της αδυναμίας της Αιμοδοσίας του Καραμανδάνειου Νοσοκομείου να ανταποκριθεί στις ανάγκες της παρούσης κατάστασης (ανεύρεση συμβατού αίματος καί για επανέλεγχο καί ανίχνευση θεραπείας) η ασθενής παραπέμπεται στο Νοσοκομείο Παίδων Αγία Σοφία Αθήνα.

Κατά την τελευταία μετάγγιση την 6.7.87 η ασθενής είχε HB εισόδου 8,9G/100Ml καί έλαβε 540 CC αίματος.

Ταυτόχρονα βρέθηκε η έμμεσος COOMBS θετική (+ + +) (SELECTOGEN I καί 2-Σκρίνιγκ I καί II μέθοδοι ανεύρεσης αντισωμάτων τις οποίες θα περιγράφω παρακάτω).

Η γενική κατάσταση της ασθενούς ήταν καλή

Ωχρότητα-Προσωπέο CUSHING

Αιρόση Καρδιάς-Πνευμόνων Κ.Φ

Σπλήνας: Αψηλάφητα ενώ το Ηπαρ: 3-4CM.

ΑΘΗΝΑ 9.7.87

Ελεγχος της Αιμοδοσίας του Νοσοκομείου Παίδων "Αγία Σοφία" για την ανωτέρω ασθένη

Το ιστορικό της ασθενούς αναφέρει απότομη πτώση της αιμοσφαιρίνης μετά τις μεταγγίσεις καί ίντερο.

Κατά τον έλεγχο δειγμάτων ερυθρών καί ορού που έγινε στις 9.7.87 διαπιστώθηκε:

Αμεσος COOMBS θετική + + +

Ο έλεγχος με μονοδύναμους αντισφαιρικούς ορούς έδιξε αντί JGG: + + + καί αντί C3 C4 →(-).

Ortho Diagnostic Systems Inc.

A Johnson & Johnson COMPANY - RARITAN, NJ 08869

PATIENT NAME: Zackarman, Aug

Lot No. RA595 Exp. Date 19 JUN 1990

PATIENT ID:

DATE: 9/4/87 TECH: O + CEE

CONCLUSION: Anosos Coombs Occurred

Panel
Reagent Red Blood Cells
Resolve^{*} Panel A
Antigram^{*} Antigen Profile

Shaded columns indicate those antigens which are destroyed or depressed by enzyme treatment.

Cell No.	Geno-type	Antigen Typing																				Special Test Results										
		D	C	E	e	I	CW	V	K	k	Kpa	Kpb	Jsa	Jsb	Fya	Fyb	Jka	Jkb	Xga	Lea	Lab	S	s	M	N	P1	Wa	LuB	Cell No.	Ac	37°C	Color
1	R ^w R ₁	11379	+	+	0	0	+	0	+	0	+	0	+	0	+	+	+	0	+	0	0	+					-	-	++			
2	R ₁ R ₁	23065	+	+	0	0	+	0	0	0	+	0	+	0	+	0	+	+	0	+	0	0	+				-	-	-			
3	R ₂ R ₂	42557	+	0	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	+	0	+	+	0	+	0	0	+			-	-	-			
4	R _d	91672	+	0	0	+	0	+	0	0	0	+	0	+	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	+			++				
5	r ^w r	61294	0	+	0	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	+	+	0	0	+	0	+	0	0	0	0	0	0	0		
6	r ^w r	71289	0	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	0	+	0	+	0	0	0	0	+	0	+	+	0	0	0	0	0		
7	r	82616	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0	+	0	+	0	+	0	0	0	0	0	+	0	+	+	0	+	0	0	0	
8	r	83265	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0	+	0	+	0	+	0	0	0	0	0	+			-	-	-	-	-		
9	r	82048	0	0	0	+	+	+	0	0	0	0	+	0	+	0	+	+	+	0	+				-	-	-	-	-	-		
10	r	82199	0	0	0	+	+	+	0	0	0	0	+	0	+	0	+	0	0	0	0	+	0	+				-	-	-		
11	rr	81163	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0	+	0	+	0	+	+	0	0	0	+	0	+	+	+	Sc:1,2 FyX	0	0			
Patient Cells																																
Mode of Reactivity		37°C/Antiglobulin																				Variable		Cold	Var.	Osgood - CW Antisera						
Additional Cells																											Antigen Typing		Test Results			
Cell No.	Geno-type	D	C	E	e	I	CW	V	K	k	Kpa	Kpb	Jsa	Jsb	Fya	Fyb	Jka	Jkb	Xga	Lea	Lab	S	s	M	N	P1	Wa	LuB	Cell No.	Ac	37°C	Color

Note: Due to the rarity of some antisera, testing for the antigens marked † may have been determined with a single example of the corresponding antibody.

Mode of Reactivity   37°C/Antiglobulin   Antiglobulin   Variable   Cold   Var.   Osgood - CW Antisera

Εγινε έκπλυση των ερυθρών με ξυλόζη καί έλεγχος του εκπλύματος με PANNEL ερυθρών.

Παρουσίασε έντονη θετική συγκόλληση σε όλα τα δείγματα.

Έλεγχος ορού με PANNEL πιθανώς αντί C^W ασθενής αντίδραση καί αντί KP^α καί KP^β

Συνιστάται χορήγηση κορτιζόνης καί μετάγγιση με αίμα C^W(-) καί KP^α καί KP^β(-)

Παράλληλα συνιστάται έλεγχος αιμολυτικής αναιμίας με τακτική παρακολούθηση HCT καί HB, ΔΕΚ καί χολερυθρίνης.

Επείσης στάλθηκε δείγμα για επανέλεγχο αιμοδοσίας εντός 20 ημερών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Εκ των αγωτέρω προκύπτει πως η ασθενής μας πάσχει από αυτοάνοση αιμολυτική αναιμία.

Το αντίσωμα C^W δείχνει ειδικότητα

Προσοχή το παιδί έχει ανάγκη αντιμετώπισης από ειδικευμένο Παιδιάτρο.

Ιατρική Εξέταση ΙΟ.7.87

Η ασθενής παρουσιάζει έντονη ωχρότητα-υπίκτερο καί προσωπείο θαλασσιμικό.

Εδόθησαν 3 AMP DESFERAL την 7.8 καί 9.7

Ο σπλήνας παραμένει αφηλάφητος, το Ήπαρ 2-3CM

Αιρδαση Καρδιάς: Κ.Φ

Σφίξεις: 100MIN

Έχει άμεση COOMBS θετική → Αυτοάνοση αιμαναιμία, σε συννενδηση με το κέντρο Αιμοδοσίας Αγίας Σοφίας χορηγήθηκε κορτιζόνη.

Η ασθενής παίρνει 510CC πλυμμένων ερυθρών.

(Δηλ.Προσθήκη στον ασικό του αίματος της ασθενούς περίπου 200CC φυσιολογικού ορού, κατόπιν φυγοκέντρηση στις 2.500 στροφές για 15' περίπου).

Αφαίρεση στην συνέχεια του πλάσματος καί χορήγηση της φιάλης στην ασθενή.

Στο μέσο διαδικασίας χορήγησης της β' φιάλης η ασθενής παρουσιάζει πονοκέφαλο καί άνοδο θερμοκρασίας ΔΕΚ I, 2% - Διακοπή της μετάγγισης εδδη DEPON(αναλγητικό).

Λόγω προηγουμένου ιστορικού χορηγήθηκε PREVAILON 40MG για 20 ημέρες με έλεγχο ταυτόχρονα HB-βάρους καί αιμοσφαιρινούριας.

Η ασθενής έχει χάσει I I/2 κιλό , κάνει δίαιτα καί έχει προσωπεί CUSHING

Συνεχίζει να λαμβάνει 540CC πεπλυμμένων ερυθρών καί αρνητικό ως πρός C^W

Η φεριτίνη της είναι 3.000MG/MIL ποσοστό αρκετά υψηλό για φυσιολογικά άτομα.

Φεριτίνη είναι τα αποθέματα σιδήρου που παραμένουν στον οργανισμό καί εναποτίθενται στον σπλήναυστούς από τις συνεχιζόμενες επαναλαμβανόμενες μεταγγίσεις.

Είναι άνοση στην ηπατίτιδα Β. Συνεχίζει για 6 μήνες περίπου την χορήγηση κορτιζόνης 16MGχ3/δύο μέρες.

Ο σκοπός της χορήγησης της κορτιζόνης ήταν να διακόψει την αυτοάνοση αντίδραση που εμφανίζεται στην ασθενή.

Η ασθενής Ζαρμακούπη Αννα συνεχίζει να μεταγγίζεται στο Καραμανδάνειο Νοσοκομείο Παίδων καί στην μονάδα μεσογειακής αναιμίας. Λαμβάνει 540CC περίπου πεπλυμμένων ερυθρών σε διαστήματα περίπου 25 ημερών.

Καί με την προϋπόθεση τα αίματα(ασκοί) να ελέγχονται ως προς C^W αντίσωμα(-)

Η κατάστασή της παραμένει καλή, όπως εμφανίζεται από τον εργαστηριακό έλεγχο της γενικής αίματος.

2η Περίπτωση Μεταγγιζόμενου Ασθενούς:

Επώνυμο: Λυκούδης

Όνομα: Σπύρος

Ημερ.Γέννησης: 29.5.1972

Τόπος Εγγένησης: Αιτωλικό

Οικογενειακό Ιστορικό: Οι γονείς του πάσχουν από στέγμα μεσογειακής αναιμίας. Οι δύο μεγαλύτεροι αδελφοί του είναι υγιείς.

ATOMIKO IΣΤΟΡΙΚΟ

-Σε ηλικία II 1/2 χρονών έκανε σπληνεκτομή, Αθήνα 1983
"Αγία Σοφία"

-Θεραπεία με RENTAUDOL πρό διετίας, Ιπποκράτειο Αθηνών.

ΕΜΒΟΛΙΑ

Δεν έχει εμβολιασθεί για ηπατίτιδα Β έχει όμως αντισώματα. Ενημερωτικά αναφέρω πως για την ηπατίτιδα Β χορηγείται προληπτικά το εμβόλιο Παστέρ.

Ενδομυικά ή Υποδόρια σε 5 δόσεις

Οι 3 πρώτες δόσεις κάθε μήνα

Η 4η δόση μετά από 1 χρόνο καί 5η μετά από 5 χρόνια.

ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Φυσιολογική.

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Σε ηλικία 18 μηνών διεγνώσθη στο Καραμανδάνειο Παιδιατρικό Νοσοκομείο Πατρών πως πάσχει από μεσογειακή αναιμία.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΕΙΣ

Σε ηλικία 20 μηνών έγινε η πρώτη μετάγγιση. Το ποσδν του χορηγούμενου αίματος δεν αναφέρεται (1500 ανά KG βάρους περίπου).

Η αιμοσφαίρη του πάσχοντος ήταν 3,5G/100ML.

Από αυτή την ηλικία καί επειτα μεταγγίζετο σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Αποσιδήρωση άρχισε σε ηλικία 7 ετών. Αρχικά ενδομυικά καί στην συνέχεια υποδόρια.

ΦΥΣΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Καλή γενική κατάσταση, πρόσωπο ωχρό καί μελαγχολικό

-Σπληνεκτομή σε ηλικία II I/2 ετών

-Ηπαρ: 4-5 CM

Κατά την μετάγγιση της 12.6.90 καί συγκεκριμένα κατά την χορήγηση του δεύτερου ασκού εμφάνησε κεφαλαλγία καί ρύγος.

-Διεκόπει η μετάγγιση αίματος

-Χορηγήθηκε DEPON από τον Νοσηλευτή καί τοποθετήθηκαν ζεστά ελαφρά σκεπάσματα στον ξεθενή. Θερμοφόρα στα πόδια, καί ζεστά υγρά από το στόμα. Μετά από αρκετό χρόνο ο ασθενής ανατάχθηκε καί συνεχίστηκε η μετάγγιση κανονικά.

-Πάρθηκαν (ελήφθησαν) δείγματα αίματος καί στάλθησαν στην Αιμοδοσία για έλεγχο.

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΕΕΤΑΣΕΙΣ 12.6.1990

ΗΒ πρίν την μετάγγιση 9, EG/100ΜΙΖ

ΗΒ μετά

ποσδ αίματος: 230 CC

Αντιδράσεις: Ναι -Κεφαλαλγία και ρόγος

Θρέψη: Καλή

Προσωπείο: +

Στόμα-Δόντια: Κ.Φ

Ηπαρ: 4CM

Σπλήνας: Αφαίρεση-σπληνεκτομή

Σφίξεις 80/MIN

Πίεση: 120/80 MMHG

Φυσήματα: 2/6 - 3/6

Θεραπεία: DESTERAL 4AMPχ5

Από τον έλεγχο που έγινε στην Αιμοδοσία του Καραμανδάνειου Νοσοκομείου διαπιστώνεται η ανάπτυξη KEL και Ε αντισώματα στον ασθενή με την μέθοδο PANNEL και σκρίνιγκ I και II

Το σκρίνιγκ I και II περιέχει δλα τα αντιγόνα από πολλούς δότες ομάδος Ο και ρέζους +

Ο ασθενής μεταγγίζεται με πλυμμένα ερυθρά λόγω αντιδρασης αλλεργιογνων παραγόντων.

Η πλύση γίνεται με προσθήκη 200CC περίπου φυσιολογικού ορού 0,9% στον ασκό του αίματος στην συνέχεια φυγοκέντρηση στις 2500 στροφές για 15 λεπτά στους 5°C

Στην συνέχεια ο Νοσηλευτής αφαιρεί το υπερκείμενο πλάσμα-ζυγίζει τον ασκό και τον διαθέτει, μετην προυπόθεση πως έχει γίνει έλεγχος για διασταύρωση για KEL και Ε αντιγόνα(-).

Πάντα πρίν την χορήγηση της φιάλης-μονάδας αίματος αυτή ελέγχεται για KEL και E

Σε περίπτωση χορήγησης φιάλης με KEL και Ε αντιγόνα είναι τόσο δυνατή η αντιδραση-χειρότερη ακόμη και από την ασυμβατότητα.

Διότι ο ασθενής έχει αναπτύξει αντισώματα έναντι των αντιγρίνων KELL καὶ E.

Ελέγχεται τακτικά η φεριτίνη. Οι φυσιολογικές τιμές είναι κάτω των 500G/MIL

Συνήθως οι πάσχοντες από μεσογειακή αναιμία που μεταγγίζονται η φεριτίνη τους έχει υψηλές τιμές 2000 καὶ πάνω

- Ελεγχός για αντισώματα H.I.V αρνητική
- Αμεσος COOMBS: αρνητική
- Εμμεσος COOMBS: θετική + + +
- Ταυτοποίηση PANNEL :Αντί -K καὶ Αντί E
- Ελεγχός για ANTI-H.L.A αντισώματα
- Κυτταροξικά αντισώματα: θετικά + + +

Ο φαινότυπος του πάσχοντος είναι: C

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνιστάται όπως:

α. Ο ασθενής να λαμβάνει φαινοτυπημένο αίμα ως προς KELL καὶ E

β. Απαραίτητα να ελέγχεται ο ορός του αίματός του δύο φορές τον χρόνο τουλάχιστον για τυχόν ανεύρεση άλλων αντισωμάτων.

γ. Το χορηγούμενο αίμα πρέπει προηγουμένως να έχει υποστεί μεγάλου βαθμού απολευκοκυττάρωση δηλ. πλύσιμο με φυσιολογικό ορό καὶ τοποθέτηση στον ασκό κατά την μετάγγιση ειδικού φίλτρου PAUL RC 100 το οποίο κατακρατεί το 99% των λευκών.

δ. Επίσης το ποσό του χορηγούμενου αίματος ν' αναλογεί 1500 ανά KG βαρούς του πάσχοντος.

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ KELL ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΟΣ

α. Παίρνουμε σε βασσερμαν γυάλινο μία μικρή ποσότητα αίματος από το λαστιχάκι του ασκού που πρόκειται να χορηγηθεί, το ίδιο εναιωρημα προσθέτοντας φυσιολογικό ορό.

β. Παίρνουμε μία σταγόνα εναιωρήματα με πιπέτα σε κατινούργιο VASSELMAN

γ. Προσθέτουμε 2 σταγόνες μέσα σε αυτό από το αντιδραστήριο ANTI KELL

δ. Κας τοποθετούμε το VASSELMAN στο υδατόλουτρο, θερμοκρασίας 37°C για χρόνο 15' λεπτά για ανάκτυξη τυχόν αντισώματος

ε. Στην συνέχεια το φυγοκεντρούμε στις 3.000/MIN στροφές για 5' λεπτά κας ξεπλένουμε 3 φορές με φυσιολογικό ορό.

στ. Μετά την τρίτη φορά πλύσης με φυσιολογικό ορό, προσθέτουμε 2 σταγόνες ANTI HUMAN

ζ. Φυγοκεντρούμε για τελευταία φορά, στις 1000 στροφές κας βλέπουμε μακροσκοπικά πρώτου κας στην συνέχεια μικροσκοπικά.

Μακροσκοπικά: Ανακινώντας το VASSELMAN. Α ν είναι θετικό το KELL θα εξαφανίσει συγκόλληση-κροκίδωση αν δχι θα δείξει καθαρή επιφάνεια κας σχηματισμό κλωστής.

Μικροσκοπικά: Με τον ΙΟάρι φακό-κυρίως, αφού τοποθετήσουμε σε αντικειμενοφόρο πλάκα μία σταγόνα από το βασσερμαν σκεπάζοντάς την με καλυπτρίδα στο θετικό KELL θα φανεί συγκόλληση, στο αρνητικό δχι.

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ Ε ANTIFONΟΥ:

-Κόβουμε από το λαστιχάκι του ασκού, μία μικρή ποσότητα αίματος καί τοποθετούντας απ' αυτή τέσσερεις σταγόνες πάνω στην πλάκα. Ακολούθως βάζουμε τα ανάλογα αντιδραστήρια C E σε κάθε μία από τις 4 σταγόνες.

Ανακινούμε την πλάκα, καί αν δεξεις ιροκέδωση, στο E τδ-τε η φιάλη έχει το αντιγόνο E καί δεδομένου πως το παιδί (ασθενής) έχει αναπτύξει το E αντίσωμα δεν πρέπει να του χο-ρηγηθεί η φιάλη αίματος.

ΜΕΘΟΔΟΣ PANNEL

α. Τοποθετούμε I2 VASSERMAN για κάθε ορδ αίματος στην συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε μόνο έναν ασθενή. Τον ορό του έχουμε πάρει έπειτα από φυγοκέντρηση σε βάσσερμαν φλεβικού αίματος στις 3.000 στροφές για 3-5 λεπτά, την αποκόλληση της ινικής καί την λήψη του καθαρού νερού.

β. Λήψη του ορού σε καθαρό VASSERMAN

γ. Αριθμούμε τα VASSERMAN από το I εως το I2 καί στο κάθε ένα από αυτά ρίχνουμε 2 σταγόνες ορού με πιπέτα.

δ. Το PANNEL έχει δώδεκα φιαλίδια αντισωμάτων καί είναι καί αυτά αριθμησμένα, έτσι βάζουμε μία σταγόνα του PANNEL από το κάθε αντιδραστήριο στο ανάλογο αριθμησμένο VASSERMAN εκτός από το I2 κατο VASSERMAN

ε. Φυγοκεντρούμε καί βλέπουμε μακροσκοπικά

στ. Ακολούθως σε κάθε VASSERMAN τοποθετούμε 2 σταγόνες αλβουμίνης (λευκωματίνης) καί στο I2 κατο VASSERMAN

ζ. Επειτα τοποθετούμε τα VASSERMAN στο υδατόλουτρο για επώαση στους 37°C και για χρόνο 15-60 λεπτά.

η. Τοποθετούμε πάλι τα VASSERMAN στην φυγόκεντρο για 1 λεπτό στις 1000 στροφές

θ. Βλέπουμε πάλι μακροσκοπικά

ι. Επιλένουμε 3 φορές δλα τα VASSERMAN με φυσιολογικό ορδ, και φυγοκεντρωντας τα στις 3.000 στροφές για 5' λεπτά περίπου την κάθε φορά

κ. Μετά την τρίτη φορά προσθέτουμε 2 σταγόνες ANTI HUMAN και διαβάζουμε μακροσκοπικά και μικροσκοπικά

κα. Ελέγχουμε στο μικροσκόπιο το κάθε αριθμησμένο βάσσερμαν ξεχωριστά, χαρακτηρίζοντας το θετικό ή αρνητικό δταν έχει συγκόλληση ή δχι και στον πίνακα του PANNET (έντυπο) βλέπουμε πιστο αντίσωμα έχει αναπτύξει ο ασθενής.

ΜΕΘΟΔΟΣ C^W

α. Παίρνουμε σε VASSERMAN μία μικρή ποσότητα ερυθρών γύρω στα 2 Ml περίπου από το λαστιχάκι του ασκού του αίματος, που προβειταλ· να χορηγηθεί.

β. Πλένουμε με φυσιολογικό ορδ 3 φορές τα ερυθρά του ασκού και ακολούθως παίρνουμε μία σταγόνα πλυμμένων ερυθρών σε καινούργιο VASSERMAN και προσθέτουμε σε αυτό 19 σταγόνες φυσιολογικού ορού εναιώρημα δηλ. 3-5%.

γ. Επειτα προσθέτουμε στο εναιώρημα αυτό 1 σταγόνα από το αντιδραστήριο C^W

δ. Παίρνουμε 1 σταγόνα από το αναιώρημα σε καινούργιο VASSERMAN και το τοποθετούμε στο υδατόλουτρο στους 37°C για

15' λεπτά.

ε. Φυγοκεντρούμε στις 3.000 στροφές/MIN για 2'-3' λεπτά και βλέπουμε μακροσκοπικά ανακινώντας το VASSERMAN
-Συγκόλληση στο VASSERMAN (+)
-Σχηματισμός ηλωστής (-)

στ. Ακολούθως το τοποθετούμε πάλι το VASSERMAN στο υδατόλουτρο για 45' λεπτά στους 37°C για επιβεβαίωση.

ζ. Φυγοκεντρούμε μία φορά ακόμη στις 3.000 στροφές καὶ βλέπουμε πάλι μακροσκοπικά δηλ. με το μάτι

ΕΜΜΕΣΟΣ COOMBS

α. Παίρνουμε σε VASSERMAN 4 σταγόνες ορού του ασθενούς προσθέτουμε I σταγόνα ερυθρά έτοιμα από το I καὶ II του σκρίνιγκ.

Το σκρίνιγκ I καὶ II είναι έτοιμα ερυθρά σε αναιώρημα Ομάδος O- από πολλούς δότες με πολλά αντιγόνα π.χ. A, B, C E , KELL C^W -V K^B L^A L^B καὶ άλλα .Προσθέτουμε επέσης 2 σταγόνες Αλβουμίνης(Λευκωματίνη).

β. Τοποθετείται το VASSERMAN για I ώρα στο υδατόλουτρο στους 37°C

γ. Επειτά πλύσιμο 3 φορές με φυσιολογικό ορό καὶ φυγοκέντρηση στις 3.000 στροφές για 3' λεπτά την καθε φορά.

δ. Μετά την τρίτη φορά πλυσιμάτος προσθέτουμε 2 σταγόνες ANTI HUMAN στο VASSERMAN, φυγοκεντρούμε καὶ βλέπουμε μακροσκοπικά καὶ μικροσκοπικά, τοποθετώντας μία σταγόνα από το VASSERMAN καὶ σε αντικείμενοφόρο πλάκα καὶ καλύπτοντάς την με καλυπτίδα.

-Αν είναι θετική(+) η COOMBS θα δείξει συγκόλληση των

ερυθρών ,δηλ σαν τσαμπάκια σταφυλιού αν είναι αρνητική(-) η COOMBS τα ερυθρά θα διατάσσονται αρμονικά στο οπτικό πέδο μας.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ

Οπως σε κάθε ανθρώπινο πρόβλημα παροδικό ή χρόνιο,έτσι καί εδώ ο ρόλος του Νοσηλευτή-τριας είναι κάτι παρά πάνω από απαραίτητος καθοριστικός καὶ χαίρει ιδιαιτέρως ετοιμασίας καὶ βαρύτητας.

Διδτι το αντικείμενο εργασίας του Νοσηλευτή είναι ίδιος ο Ανθρωπος

Είναι ο άνθρωπος που αναζητεί μέσα τρόπους καὶ μεθόδους για την επίλυση των προβλημάτων,αμφισβητήσεων,μετεωρήσεων των συνανθρώπων του.

Οι τομείς του δράσης μπορεί να είναι τα Νοσοκομεία,τα Κέντρα Υγείας ,τα Αγροτικά Ιατρεία-Τα σχολεία ,τα εργαστήρια καὶ κάθε άλλος χώρος ανθρώπινης δραστηριότητας

Ο Νοσηλευτής οφείλει να κινηθεί γρήγορα με επιδεξιότητα καὶ ευστροφία ,με πίστη καὶ αγάπη για την δουλειά του καὶ τον συνάνθρωπό του.

Μέσα από την σωστή,υπεύθυνη καὶ τεκμηριωμένη πληροφόρηση του κοινού.

Ιδιαίτερα στα απομακρισμένα Κέντρα Υγείας καὶ Αγροτικά Ιατρεία πτωχών Κοινοτήτων ο ρόλος καὶ ο λόγος του Νοσηλευτή είναι συμβόλαιο.

Θεωρείται ο κατάλληλος ,ο πρώτος αυτός που μπορεί να αντιμετωπίσει καὶ δύσκολες περιστάσεις

Είναι αυτός που βρίσκεται επί 24ωρου βάσεως κοντά στον εργαζόμενο,τον αγρότη ,τον ηλικιωμένο,τον νέο άνθρωπο που χρειάζονται την βοήθειά του.

Στις δύσκολες κυρίως στιγμές δύοι τρέχουν σε αυτόν να τους ενημερώσει ,να τους προφυλάξει καὶ πολλές φορές να τους θεραπεύσει.

Με την δουλειά του καί τις γνώσεις του κερδίζει την εμπιστοσύνη καί την ευγνωμοσύνη των συμπολιτών του.

Στο πρόσωπό του αντανακλά η Αγάπη καί το ενδιαφέρον, η αισιοδοξία καί η πίστη, καθώς καί η υπεύθυνη γνώση καί Νοσηλευτική φροντίδα για κάθε σοβαρό ζήτημα.

Πάνω από δλα δμως πρέπει να είναι άνθρωπος .Ανθρωπος με αρχές-ηθικές αξίες, οράματα, ιδανικό, στόχους στη ζωή του.

Ετσι μόνο μπορεί να κερδίσει τον καθένα ξεχωριστά καί όλους μαζί.

Είναι αυτός που μέσα από την διαφώτιση καί την υπεύθυνη πληροφόρηση θα βρεί διεξόδο στο αδιέξοδο.Πως;

Με συνεχείς επισκεψεις ,συγκεντρώσεις, συνεντεύξεις που θα οργανώσει μόνος του ή σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, τον δάσκαλο των γραμματέα ,τον ιερέα, τον γιατρό τον ψυχολόγο καί κάθε άλλο σεβαστό πρόσωπο του χωριού ή της πόλης.

Είναι αυτός που θα φέρει πιό κοντά τους ανθρώπους καί θα συζητήσει τα προβλήματά τους.

Είναι αυτός που θα υπερνικήσει τις δυσκολίες καί θα δώσει απαντήσεις σωστές στους προβληματισμούς, τις αμφιβολίες, τις φοβίες του συνόλου.

Όλα αυτά βέβαια απαιτούν χρόνο, κόπο καί μεγάλο μόχθο. Ο Νοσηλευτής δμως είναι αποφασισμένος καί θα πετύχει.

Θα πρέπει να κατορθώσει να πείσει το σύνολο πως δεν κινδυνεύει η ζωή του, καί δεν θα υποφέρει τόσο δέδοντας- προσφέροντας χωρίς αντάλλαγμα βέβαια μία φιάλη αίμα.

Πως είναι, σε θέση να δώσουν δύο καί τρείς φορές τον χρόνο αίμα , χωρίς καμία επιβάρυνση στον οργανισμό τους, η Αιμοδοσία διαρκεί τόσο λίγο, είναι ανώδυνη καί ασφαλής. Άλλα καί στα Σχολεία, Δημοτικά καί Γυμνάσια ο ρόλος του Νοσηλευτή είναι πρωταρχικής σημασίας.

Είναι αυτός που θα καλλιεργήσει στους μαθητές το αίσθημα της αγάπης καί του καθήκοντος απέναντι στους συνανθρώπους των

Πως είναι σε θέση από 18 χρονών καί άνω να γίνουν εθελοντές Αιμοδότες καλύπτοντας κατά κάποιο τρόπο τις τεράστιες ανάγκες της χώρας μας σε αίμα.

Επίσης η ευθύνη καί ορδος της Πολιτείας καί των μέσων μαζικής ενημέρωσης είναι σημαντικά.

Η Πολιτεία πρέπει να αναζητήσει κίνητρα καί παροχές που θα προσελκύσουν τους πάντες. Πως;

Μέσα από την υπεύθυνη, επιμελειμένη υπολογορηση, επιστημονικής καταρτισμένων φυλλαδίων περιοδικών, προκυρήσεων, συνεντεύξεων, σεμιναρίων.

Μέσα από την καθημερινή καί επιμονή προβολή του τεράστιου προβλήματος στις πρώτες στήλες των εφημερίδων.

Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα Υγείας, Περιβάλλοντος, Ποιότητας ζωής στις διαφημήσεις του ραδιοφώνου καί της τηλεόρασης καί να περιοριστούν οι προτροπές (ελκύσεις) των ποτών καί των τσιγάρων.

Διότι είναι δυνατόν να γίνει σε δλους μας βίωμα καί συνείδηση πως προσφέροντας μία φιάλη αίμα κανουμε το καθήκον μας, σώζουμε τον συνάνθρωπό μας, βοηθούμε την χώρα μας καλύπτοντας τις τεράστιες ανάγκες της, εμποδίζουμε την εκροή συναλλαγμάτων στο εξωτερικό π.χ. Ελβετία, σε τελική ανάλυση προσφέρουμε ηθική ευχαρίστηση στον εαυτόν μας καί επί πλέον έχουμε ιδιαίτερη μεταχείρηση σε τυχόν προσωπικό ή οικογενειακό πρόβλημα.

Είναι εθνική ανάγκη λοιπόν να μπούμε δλοι ενωμένοι σαν σταυροφορία Πολιτεία καί Κοινωνία, Τύπος καί Τηλεόραση φορείς καί εργαζόμενοι στον αγώνα για την σωστή καί υπεύθυνη ενημέρωση του πληθυσμού.

Διότι μόνο μέσα από την γνώση ο άνθρωπος μπορεί να υπερνικήσει ταμπού καί φοβίες αποκτώντας ελεύθερη ηθική προσωπικότητα, που είναι βάσική καί απαραίτητη προυπόθεση για να κτισθεί μία ολοκληρωμένη οικογενειακή ζωή.

Ζωή που τόσο έχουμε δλοι ανάγκη.

Ετσι θα μπορέσουμε να επιβιώσουμε σαν Εθνος δίδοντας το αίμα του ο ένας για τον άλλον.

Δώστε καί εσείς μία σταγόνα αίμα

Είνετε εθελοντές Αιμοδότες

Εγώ έγινα. Εσείς; ΝΑΙ

Β Ι Β Α Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Ν: Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ, Εγκυκλοπαίδεια, Το
αίμα, Τόμος: Ιος, Εκδοση: Α', Εκδόσεις: Ατλας, Αθήνα: 1979

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Α, ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ Γ, ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ Κ, ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Α: ΔΟΜΗ
Εγκυκλοπαίδεια, Αντιγράφα και Αντισώματα, Τόμος: Ιος, Εκδο-
ση : Α', Εκδόσεις: Δομή, Αθήνα: 1971.

BEER-POITEVIN: ΜΕΓΑΛΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ, Παράγωγα Αίμα-
τος, Τόμος: 3ος, Εκδοση: Β', Εκδόσεις: Χρυσός Τύπος, Αθήνα:
1976.

ΒΟΡΓΙΑΣ Ν: ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ, Ιστορία
της Αιμοδοσίας, Εκδοση: Β', Εκδόσεις: Παν. Αργυρίου, Σελίς:
5-20, Αθήνα: 1989

BRAUN-KRIEGER: ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ , Ομάδες Αίματος, Τόμος: Ιος
Εκδοση: Γ' Εκδόσεις: Γρ. Παρισιάνος, Αθήνα: 1971

ΓΑΡΔΙΚΑΣ Κ: ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ, Προιόντα Αίματος, Επίτομος, Εκδοση:
Δ', Εκδόσεις: Γρ. Παρισιάνος, Αθήνα: 1981

ΓΑΡΔΙΚΑΣ Κ: ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ, Αναιμία, Επίτομος, Εκδοση: Γ',
Εκδόσεις: Γρ. Παρισιάνος, Αθήνα: 1981

ΓΕΡΜΑΝΟΣ Τ: ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ, Βασικές έννοιες, Τόμος: Ιος,
Εκδοση: Β', Εκδόσεις: Βήτα, Αθήνα: 1986

ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ν: Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ, Μεταγγίσεις, Τόμος: 2ος
Εκδοση: Γ', Εκδόσεις: Πήγασος, Αθήνα: 1967

ΚΑΛΗΜΕΡΗ Γ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ. Συμβάπτα κατά την μετάγγιση Αίμα-
τος, Τόμος: 29ος, Τεύχος: Ι3Ι, Εκδόσεις: Βήτα, Σελίς: 30-33,
Αθήνα: 1990

ΜΑΛΓΑΡΙΝΟΥ Μ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ Σ: ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟ-
ΣΗΛΕΥΤΙΚΗ, Φυσιολογικές Τιμές Ηλεκτρολυτών, Τόμος: 2ος/
Μέρος: 2ο, Εκδοση: Θ', Εκδόσεις: "Η Ταβιθά", Αθήνα: 1987.

MAXWELL M-WINDROBE T:ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ, Προϊόντα Αίματος,
Τόμος:2ος, Εκδοση:Ε', Εκδόσεις:Κοβάνης, Αθήνα:1963

ΜΗΧΙΩΤΗΣ Χ: Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ, Κριτήρια για τους Αιμοδότες, Τόμος:Ιος, Εκδοση:Β', Εκδόσεις:Κασταλία, Αθήνα:1975

ΣΑΧΙΝΗ-ΚΑΡΔΑΣΗ Α. -ΠΑΝΟΥ Μ: ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΑΕΥΤΙΚΗ, Τόμος: 2ος/Μέρος:Ιο, Εκδόσεις:Βήτα, Αθήνα:1985

ΣΑΧΙΝΗ-ΚΑΡΔΑΣΗ Α-ΠΑΝΟΥ Μ: ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΑΕΥΤΙΚΗ-ΝΟΣΗΛΑΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ, Μετάγγιση Αίματος, Τόμος:2ος/μέρος Ιο, Εκδόσεις:Βήτα, Αθήνα:1985

ΤΣΕΒΡΕΝΗΣ ΙΠ:ΕΠΙΤΟΜΟΣ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ, Μετάγγιση Αιμοπεταλίων, Εκδοση:Β', Εκδόσεις: Κωνσταντάρας, Αθήνα:1968

WINDROBE M: ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ, Κοκκιοκύτταρα, Τόμος:Ιος, Εκδοση:Δ', Εκδόσεις:Κοβάνης, Αθήνα:1962

ΧΡΗΣΤΕΑΣ Ν:ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ, Αιμορραγίες-Ερυθρά Αιμοσφαριά, Τόμος:Ιος, Εκδοση:Γ', Εκδόσεις:Γρ. Παρισιδνος, Αθήνα 1971.

